За Доброю Обслугою
вдавайтеся до
REO GARAGE
під управою
К. АНДРІЦА
механіка-експерта, який особисто доглядає всіх направок авт і троків, щоб своїх костумерів вповні вдоволити.
Андріц перебрав бизнес від І. Р. Повел-а.
РОБОТА ГАРАНТОВАНА —— УСЛУГА ВВІЧЛИВА
Говоримо по українськи.
10144—98th Street — Phone 25253
(Напроти старого поліційного суду)

ПРОМОВА ПОСЛА ГОРЕЦЬКОГО

(Докінчення зі сторони 1-ої).

го, корисніщого, если хочемо жити повним життям, а не животіти.

Наш канадійський хлібороб, а бо вірніще сказавши, "чорнороб" стоїть нині над пропастю, він став найбільшою жертвою нинішнього ладу та обставин. Довкруги нього повиростали всякі монополі, трости та інші, які не дали йому спромоги зорганізуватись та зрости у силу. Економічне життя нашого хлібороба залежить виключно від експорту його продукту, який він продукує в поті чола своєю тяжкою мозольною працею. Його хліборобське положення є власне причиною не-кооперації та неорганізованости, і досі ще наш хлібороб не встиг понять, яку велику силу він представлявби, колиб належав до свої хліборобської організації. Ось тут є власне причина, що підчас скрути хлібороб є перший, що терпить, а послідний до виратованняся з гіркого положення.

Підчас скрути є лише одна нагода капіталізмови видужати, а то банкроцтвом. Позаяк підчас скрути компетиція є виключена, банкроцтво є одиноким виходом, доки знова обставини не поправляться і настануть кращі часи.

В часі так званого "буму" кожний завважив, що не лише торговля, але й промисл йдуть шаленим кроком вперед, а цей скорий зріст треба завдячити лише попертю населення.

Щоби вийти з нинішньої скрути, яка захопила не лише нашу провінцію, але й нашу державу й цілий світ, то одиноким виходом з цеї скрути є знесення довгів, або скансельовання їх та обниження процентової стопи. Цей крок заступить колишнє банкроцтво, яке приводило до кращих обставин, а тепер знесення довгів та обниження процентової стопи дасть нам новий напрямок до кращого завтра, і це є одинокий спосіб до зліквідовання нинішньої скрути, яка запровадила людство над пропасть.

Дехто пропонує інфляцію, себто пустити більше гроша в оборот. Я годжуся з цим поглядом. Цей крок принесе полекшу, але тільки на короткий час і наколи по інфляції не прийде знесення довгів та процентової стопи, то нашому хліборобству ніякої користи з того не буде. Наша держава є хліборобська держава, тому ми повинні повзяти всякі можливі кроки, щоб двигнути наше хліборобство з його тяжкого занепаду, а на це є лише один, одинокий спосіб, а то знесення довгів, та обниження процентової стопи.

Пане Президенте: — Можливо, що декому цей крок виглядає дуже радикальний, та я скажу, що если нам розходиться о ратовання життя найважніщої верстви нашого дорогого краю, а це — верстви хліборобської, верстви найбільш трудолюбивої та льояльної, то ради охорони нашого хліборобства від цілковитої руїни, ніякий крок не буде радикальним.

Федерація Ко-операційної Господарки (C.C.F.) признає соціялізацію в повнім змислі того значіння, однак соціялізація не може статись в одній хвилі, капіталізм мусить доживати свого віку доти, доки соціяльні реформи не ввійдуть в життя, а тоді аж капіталізм утратить зовсім грунт в користь нового соціяльного ладу.

Не всі члени цеї Палати розуміють та відчувають страждання нашого хліборобського населення. Лише той, хто живе з ними і бачить їх, може відчути злидні нашого хліборобського населення, а їх злидні більші від злиднів нуждарів по містах. Нашого хлібороба з усіх сторін заохочували збільшувати продукцію і він вмісто подбати про деякі вигоди для себе, всю свою працю вкладав у чимраз то більшу продукцію, щоб світ голоду не терпів, за те він сам нині находиться в пожалування гідним стані.

В місті робітник може дістати допомогу як: поживу, одяг, мешкання, опал, світло, воду і пр. Если він, чи хто з його родини захоріє, він може дістати лікарську поміч в клініці зовсім безплатно. Такої лікарської обслуги на провінції зовсім немає. Наші лікарі на провінції є переважно молоді люде і у них нема гроша на удержання автомобіля для своєї професії, тому то населення терпить і не може дістати належної лікарської обслуги. Тому я бачу, що поза ті реформи, про які я щойно спімнув перед хвилею, в додатку до цего ця Палата повинна ухвалити відповідний закон та поробити усякі можливі кроки, щоби започаткувати державну лікарську охорону, а це можна осягнути, если правительство дасть певні субвенції, подібно, як дається субвенції школам.

Дальше я бажаю порушити не менш важну справу, а це несправедливо покривджених в Канаді, а можливо, що досі ніхто на цю справу не звертав належної уваги. Зараз же по світовій війні, ухвалений був закон в Канаді, що канадійське горожанство може набути та особа, яка уміє читати та писати по англійськи. Цей закон захопив багато людей, які були першими піонірами на заході. Нині вони в літах, та виснажені зі сил в довгій піонірській боротьбі з природою, їм не можливо вернутись до тих молодечих літ, щоб научитись читати та писати, а про те позбавлені вони горожанських прав цего дорогого їм краю, для якого піднесення положили вони стільки зусиль, стільки мозольної праці в поті чола. Вони видирали перші корчі, вони орали першу скибу, вони боронилися від хижого звіря, вони сотки миль йшли пішки, заробити на прожиток своєї родини. Вони вложили все, що тільки могли в розвій цеї держави, вони полюбили, по дику ще тоді, але вільну країну, з вірою і надією на краще завтра, що от тут їх "Вітчина"..., а тут ставлять їм перепони до прийняття горожанства.

Пане Президенте: — Я не хочу винувати хліборобів за цей несправедливий закон. Цей закон ухвалений був зараз по війні, коли упередження одного народу до другого засліпило уми деяких людей. Те упередження витворене по війні, подекуди ще й досі не затерлося і було причиною ще більшої несправедливости, коли ввійшов в силу Акт Старечої Пенсії. Сотки женщин живе у цім краю в найбільших злиднях, виснажених тяжкою працею піонірського життя та впали жертвою незнання читати й писати по англійськи. Закон повинен охоронити їх. Я говорю виключно про женщин. Ми можемо винувати мущин за недбальство, що не научились читати та писати по англійськи, вони усі мали нагоду поза своїм домом здибатись з англо-саксонцями та научитись більше або менше мови цего краю, але женщини тої нагоди не мали, вони не могли ніяк лишати дому. Піонірство вимагало від женщин її усеї здібности, енергії, часу та посвяти і є несправедливо і немилосерно ухвалювати такий закон проти них, хотяй я сподіюся, що ті, котрі пропонували такий закон та ввели в силу, не думали й не застановлялися над тим, яку велику кривду вони заподіють працьовитим, витревалим та повним посвяти для цего краю піонірам. Я сподіюся, що домініяльне правительство вгляне в цю справу у найблищій будучности та винагородить покривджених.

Пане Президенте: — Я бажалби, щоб цей сойм взявся негайно перестудіювати положення нашої провінції. Ми мусимо негайно взятися до роботи та найти спосіб позбутися довгів та обнизити процентову стопу.

Дальше, закон повинен би бути ухвалений, що гарантувавби нашому трудолюбивому населенню лікарську охорону та більше лікування в лазаретах.

Питання безробіття та питання "Вертайте з міста на землю" повинно бути не лише важною темою наших нарад, але й на ці питання ми повинні найти як найкращу розвязку. Я вірю, що підчас дискусії над цими питаннями прийде не одна щаслива думка, про яку тепер і не мріємо.

Закон горожанства та закон "Старечої Пенсії", ці оба закони не повинні остатися незміненими, а противно, ми повинні бодай направити те, де робиться комусь велика кривда і то зовсім безпідставно.

Пане Президенте й Світлий Сойме: — Я знаю, що цей сойм не є в змозі та силі ухвалити й ввести в життя відповідні закони, щодо справ порушених мною, але наша акція приневолить домініяльне правительство блище застановитись над повищими питаннями та підприняти певні кроки і привести негайну поміч там, де й конечно треба.

Нас вибрав нарід і післав сюда, щоб ми радили над його долею, а питання порушені мною, це питання долі наших трудолюбивих, витревалих та льояльних горожан, тому лишім на боці партійну вузькоглядність та всякі упередження й колотнечі, а возьмімось до праці, до важних і конечних змін, щоб вийти з цеї скрути та принести краще завтра, без ріжниці, усім горожанам нашої дорогої провінції та держави.

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ

ДУРНІ ДІТИ
ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свойого поневоленого народу, зрікаються всякого вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свойого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленям.

Передплату шліть на адресу:—
The Farmers' Voice
10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

СЕНАТ ДАЄ ПРЕЗИДЕНТОВІ ШИРОКІ ПРАВА

Американський Сенат у Вашингтоні на свойому кокусі (тайному партійному засіданню) ухвалив 50 голосами проти 3-ох дати президентові Рузвельтові широкі права у переведенню своєї програми, заявляючи, що Сенат затвердить всі закони, які прийдуть з нищої палати, тобто Конґресу.

Саскачеванський Парламент за Контролею Грошей

Саскачеван є мабуть першою провінцією, в якій консервативне правительство заявилося одноголосно за зміною грошевої системи в Канаді.

Перед тижнем на внесок консервативного посла Д-ра Смита, з Мус Джо, ухвалено резолюцію з домаганням, щоби домініяльний парлямент підчас ревізії Банкового Акту подбав про основну зміну банкової системи.

Др. Смит заявився рішуче проти плачення відсотків за кредити, доказуючи, що Канада сьогодня найбільше терпить тому, що находиться під чоботом фінансових магнатів, які спричинили більше клопоту і нещастя для країни, чим вся політична бюрократія в світі.

"Я є певний, що ми ніяк не годні покінчити з теперішніми клопотами, доки фінансові інституції не стануть служити населенню, а не так як тепер, що населення служить їм" — говорив Др. Смит.

Підготування Насіння до Посіву

Як що насіння до посіву було на великому морозі або підпадало великим змінам температури, буде добре коли перевіриться відсоток його проростання ще перед тим нім зачнете його чистити.

На Експериментальній Стації в Ростерн, Саск., для чищення насіння вживають звичайну віялку - та так званий "Картер диск клінер". Така комбінація дуже добре надається для відділення зерняток пшениці та дрібних насінних смітистих рослин від вівса та ячменю. Диск Картера зробить значно кращу роботу наколи збіжжа перше перепустити через віялку і в такий спосіб очиститься його від порохів та дрібного сміття, а також від грубших кавалків соломи та великих зерят засмічуючих росин.

При чищенню насіння на звичайній віялці, яка має не менше двох сит, робота може бути цілком задоволяюча, особливо коли є належний комплет сит та коли зернятка насіння, яке пуститься, не є однакового розміру зі зернятками тих росин, які мається на увазі виділити. Не можна подати якихсь певних розмірів сит для ріжного збіжжа, а сита завжди треба підбирати відповідно до величини зерняток збіжжа. Звичайно верхнє сито чи сита має затримувати полову та всякє грубше сміття, а також часом і завеликі зернята того насіння яке чистимо. Падаючи на друге сито зернята проходять через сильну струю повітря що женеться млинком і тут відділюється порохи, легкі зернятка і дрібні насінни смітистих рослин як що є такі. Останнє, цебто найнизше сито, має бути досить густим і затримати всі добрі зернята насіння, але має пропускати дрібне насіння смітистих рослин.

Повище ми описали загальний принціп віялок і наколи фармер його добре зрозуміє, звичайно може осягнути добрих наслідків при чищенню май же всіх родів збіжжа на фармі. Але для чищення збіжжа від вівсюга потрібно Картерового диску або якогось подібного пристрою коли хочете мати добрі наслідки. За "К. Ф."

Щадіть Гроші на Направках Ваших Авт!
НАША РОБІТНЯ ЗАОСМОТРЕНА В НАЙНОВІЩІ ПРИБОРИ ДО ВИКОНАННЯ ВСЯКИХ НАПРАВОК.
Зайдіть до нас заки підете де інде й переконайтесь, що ми заощадимо вам гроші.
JOE BABIUK
Телефон 28388 — 10236 - 96th Street, — Edmonton, Alta.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЯЙЦЯ

Продуцентам плачено:

За екстра	25-27ц.
За перші	22-25ц.
За менші екстра	20-21ц.
За ч. 2.	17-19ц.

Ціна, яку платять консументи в сторах:

За екстра	37ц.
За перші	35ц.
За менші екстра	30ц.
За ч. 2. менші	27ц.

СМЕТАНА

Спеціяльна	17ц.
Число 1.	15ц.
Число 2.	12ц.

Вищі ціни відносяться до місця висилки. Молочарні оплачують експрес самі.

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ
Четвер, 9-го Березня, 1933.

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	32
Ч. 2. Нордерн	30
Ч. 3. Нордерн	29
Ч. 4. Нордерн	27½
Ч. 5. Нордерн	26½
Ч. 6. Нордерн	25½
На годівлю	22½
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	12
Ч. 3. С. В.	9
Екстра ч. 1. на годівлю	9
Ч. 2. на годівлю	8½
Ч. 3. на годівлю	7½
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	12
Ч. 4. С. В.	10
Ч. 5. С. В.	9
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	15
Ч. 3. С. В.	13
Ч. 4. С. В.	9
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	57
Ч. 2. С. В.	53
Ч. 3. С. В.	39

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ
Четвер, 9-го Березня, 1933.

ТЕЛЯТА:—	
Легкої ваги	$3.25 до $3.50
Середні	$2.50 до $3.00
БИКИ:—	
Добрі	$3.00 до $3.50
Середні	$2.25 до $2.75
Звичайні	$1.50 до $2.00
ЯЛІВКИ:—	
Добрі на заріз	$2.75 до $3.25
Середні	$2.25 до $2.50
Звичайні	$1.50 до $2.00
КОРОВИ:—	
Вибрані, легкі	$2.00 до $2.25
На заріз	$1.75 до $2.00
Звичайні	$1.00 до $1.50
На консерву	.50 до $1.00
БУГАЇ:—	$1.00 до $1.50
СВИНІ:— Беконні	$3.90

Овець не було на стільки, що би устално на них ціну.

УКРАЇНСЬКА БЛЯХАРНЯ і ПЛЬОМБЕРІЯ
Виконуємо Всякі Пломберські Роботи, Укладаємо Форнеси, Парові і Газові Огрівання.
НАША ЦІНА УМІРКОВАНА
Удавайтесь до:—
Ross Plumbing & Heating Co.
10322—96th Street
Edmonton, -:- Alberta
Телефон 26721
Н. Шпачинський, Менаджер.

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІ ЗА НАЙНИЩІ ЦІНИ
дістанете в
SIGERIST STUDIO
9643 Jasper Ave. Edmonton

Фармері Околиці Андрю! КУПУЮЧИ В СКЛЕПІ ЕМИЛЯ ТОМАШЕВСЬКОГО дістанете все свіжі товари і по уміркованих цінах

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони:
Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building,
Edmonton, Alta.
Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
202 Bank of Toronto Bldg.
Phone 22115 EDMONTON

Office Phone 21902 House Phone 23505
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta. and Smoky Lake, Alta.

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ і АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 — Рез. 24584
4 Bradburn - Thomson Block,
Next to Army & Navy Store

Телефон Офісу 24416
Др. І. Верхомин — ЛІКАР - ХІРУРГ — Тел. Резиденції 73158 — Електро-Терапія — Christie Grant Block,"
Др. Ф. Ґовда — ДЕНТИСТ — Тел. Резиденції 23219 — Edmonton, Alberta

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
The Farmers' Voice
Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС. Виходить що два тижні, кождого 10-го і 25-го дня в місяці. Передплата виносить на рік $1.00, на пів року 50ц. 10336—96-та вулиця, Едмонтон, Алберта.

THE FARMERS' VOICE. Ukrainian Semi-Monthly. Published on the 10th and 25th day of each month. 10336—96th Street. Edmonton, Alberta. Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 6. — ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 25-го БЕРЕЗНЯ, 1933. — EDMONTON, ALBERTA, MARCH 25th, 1933. — No. 6. VOL. II.

Буджет Має Витиснути Нових 70. Міліонів Дол. з Населення

Минулого вівтірка, 21-го ц.м. федеральний скарбник Е. Н. Родс предложив канадійському парляментові буджет на біжучий рік 1933-34, на підставі якого нові такси і акцизи малиб дати державі нових $70,000,000.

Загальні розходи обчислюють ся на $369,000,000. Приходів, включно з $70,000,000 предвиджується на суму $287,000,000. Ріжницю між доходом а розходом малосьби вирівняти обниженням видатків на $14,000,000, яку очевидно правительство пошукає на обниженню платні службі. Коли урядові вдасться сколектувати згаданих $287,-000,000 і обнизити видатки, над якими уряд має контролю, на $14,000,000 то державна скарбниця малаб ще $2,000,000 надвижки.

Нову суму $70,000,000 до істнуючих вже досі податків і акцизів думає уряд добути підвищенням доходових податків на корпораціях о 12%, наложити доходовий податок від нищих сум чим досі. Прим: Коли досі особистий податок доходовий платилося від не менше чим $2,400 чистого доходу, то від тепер будеться платити від $2,000. Не фамілійні люде, що платили особистий податок доходовий від $1,200, будуть від тепер платити податок від $1,000. Провізія, що дозволяла досі $500 на дитину від чого не платилося податку, зменшує виключення до $400. Такий податок буде виносити 3% від першої тисячі долярів.

Наложується новим буджетом акцизи на деяких річах, які дуже болючо відібються на біднім населенню, як примиром від цукру 2 центи на фунті, тоб то $2.00 на сто фунтах. Відібється цей буджет і на курцях, бо сиґаретні папірці подорожіють о 2 цт., які наложено на папірці. Піднесено акцизу на спиртусах і вині, на чеках до пять долярів, які досі були звільнені від такси, наложується 3ц. таксу на чек виставлений хочби і на найменшу суму. Також на почтові перекази (Моні ордерс) буде наложена такса 2ц. більше.

Буджет Предвиджує Користи Для Фармерів

В новому буджеті говориться про стабілізовання англійського штерлінга до висоти $4.60, що малоб мати корисні наслідки для фармерських продуктів як: бекону, курей, сира, молочних продуктів, ясць та пакованої ярини, які то річі експортується до Англії. Як відомо фунт штерлінгів в Канаді вагається тепер біля $4.20, та на продуктах згаданих вище, стала вартість штерлінга буде $4.60, тобто о яких 40ц. більше.

Чи та ріжниця на вигорованню штерлінга принесе на ділі безпосередно користь фармерам, чи посередникам — покажеться пізніше.

Беручи загально на увагу вже й таке зубожіння населення Канади, як воно є досі, то новим буджетом дальше обтяжується населення, яке вже й так стогне під тягарами ріжних податків починаючи від муніципальних, а кінчаючи на федеральних.

Як так далі піде, то може ще доживемо тих часів, що держава наложить податки й на воздух, яким дихаємо...

ПОГОЛОСКА ПРО НЕДАЛЕКІ ВИБОРИ В КАНАДІ

Коли вірити поголоскам, які чимраз частіще починають закрадатися до канадійської преси, то не є виключена можливість, що канадійське населення може діждатися домініяльних виборів ще в цьому році, десь наприкінці літа або пізною осінню.

Вже минулої осени, коли премієр Беннет їздив до Англії, преса напівголосом робила здогади, що премієр їздить до Англії на вечерниці до якоїсь там вдови по лордові і що він на старі літа готов замінити золоту парубоцьку волю на стан супружеський та перенестися на сталий побут до Англії. З його женячкою вяжеться також аванс на лорда, а як про це доносять деякі утаємничені в справу люде, то по якімсь часі готов бути назначений генеральним губернатором Канади.

По Канаді кружляють поголоски, що Беннет вже мав зрадити перед своїми політичними товаришами бажання зрезигнувати, однак дорадники його бажають, щоб він ще задержав свій відвічальний премієрський пост на дальше, щоб справа евентуальної реангиації більш дозріла, не потягаючи за собою не бажаних наслідків для партії.

Що в таких поголосках може критися багато правди, не улягає великим сумнівам. Премієр Беннет добачує, що ситуація в Канаді стає що дня все гіршою. Зарадити він багато не годен, бо він репрезентує ту клясу, яка за ніяку ціну не бажає допустити до змін, і не хотілаб допустити до влади партію, яка бачить, що положення в Канаді не поліпшиться без основних змін сьогоднішної системи.

В виду такої ситуації панові Беннетові не лишається нічого іншого, як в слушний час відсунутися від політичного життя, та зажити спокійно між лордами.

ФАРМЕРСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ САСКАЧЕВАНУ ДОМАГАЄТЬСЯ РЕЗИГНАЦІЇ УРЯДУ

Організація Злучених Фармерів Канади (саскачеванська секція), ухвалили недавно резолюцію до домініяльного правительства, щоби уряд перевів соціялізацію канадійських банків, усунув покриття грошей золотом, а за те, щоби вартість грошей була оперта на природних багатствах Канади, що єдино може забезпечити добробут в Канаді.

"Коли фармерський уряд і офіціяльна опозиція не мають відваги піднятись до праці над поправленням положення Канади," говориться в резолюції, "нехай уряд уступить і зробить місце Кан. Госп. Федерації, якої провідники дали незбиті доказа, що вони мають певний вихід з капіталістичного хаосу й впровадження плянового економічного ладу."

РЕВІЗІЯ БАНКОВОЇ СИСТЕМИ

У вівторок, 21-го ц. м. проголосив федеральний уряд, що сей час назначить королівську комісію для провірення канадійської банкової системи, щоби зібрати всі аргументи за і проти заложення Центрального банку.

Видно, що домагання фармерських і робітничих послів та численних резолюцій з цілого краю заставили уряд подумати над справою.

Поголоски про те, що Гітлер думає відвискати німецькі острови на Тихому Океані, викликали в Японії немале здивування.

Закидає Урядови Безрадність

Підчас засідання Рільничого Комітету в провінціональнім парляменті Алберти, який старається засягнути як найбільше вказівок так зі сторони кредиторів як і довжників, щоби виготовити Акт для Полагоджування Довгів (Дебт Адджостмент Ект) так аби ним не кривдити ні одних ні других, тобто, щоби обі сторони були вдоволені, минулого тижня у вівторок вислухав згаданий комітет заваг і дорад фармера Джона Р. Милнера з околиці Лойдмінстер, який виступав в обороні довжників.

На думку Милнера, запроєктований акт розминеться зі своєю головною ціллю в захищенню задовжених фармерів тому, що в Акті проєктується розпроділення доходів, а згладно знесків зі збору на кілька частей, що після теперішних цін — по 29 центів за пшеницю — зівсім є неоправдане, бо самий кошт випродуковання доходить до 60 цт. за бушель. З такої неоплатної ціни за фармерські продукта, якою вона є в теперішному часі Акт предвиджує ще попри узгляднення фармерам пайка на прожиток, пайок на такси і довги, що по думці Милнера є дуже кривдячим фармерів й тому він дораджує, що краще завести частинну мораторію.

"Я знаю, що ви є вязка добрих людей" — говорив до послів Милнер, — "але ви є безрадна вязка".

Мимо тяжкої ситуації, якій здається що албертійський парлямент не може запобічи, на думку Милнера парлямент годен найти вихід, яким до великої міри може значно поправити матеріяльне положення.

"Час прийшов, щоб фармерський уряд показав людям, що він бажає помогти населенню, не тільки відкладуванням плачення довгів" — говорив Милнер. — По думці Милнера уряд повинен не тільки завести мораторію, але обнизити довги. Він добачує, що уряд занадто йде на руку кредиторам, які на думку Милнера повинні також понести втрати наслідком депресії, а не звалювати весь тягар на плечі фармерів.

Милнер навів багато случаїв з своєї околиці, де кредитори повзяли кроки проти задовжених фармерів в цілі відібрання земель, чим нанесли фармерам більше журби і злиднів. Багато фармерів викинено з хат без найменшого узгляднення зі сторони кредиторів тяжкого положення в якому фармері найшли ся не зі своєї вини.

Посол Метісон За Новою Домінією

Цього вівтірка в провінціональному парляменті Алберти прийшло до дуже оживленої дискусії з приводу резолюції посла Джімісона (конс.), який вніс, щоби провінціональний уряд старався дійти до умови з домініяльним парляментом, на підставі якої канадійська конституція не моглаб бути змінена без згоди тутешного сойму.

До цього внеску зробив премієр поправку, в якій говориться про повні права Канади змінити свою конституцію даючи домашнє право (гом рул) в повному змислі того значіння, та що домініяльний уряд повинен якнайскорше скликати конференцію провінціональних урядів в цілі пороблення потрібних змін в "Брітіш Норд Амеріка Ект", які то зміни дозволялиб Канаді поправляти свою конституцію залежно до условин і провізій, на які можна буде погодитися.

Дискусія над цею справою стала найбільш оживленою, коли посол Метісон (Ю.Ф.А.) почав аргументувати, що Західній Канаді належиться повне право на самоозначення. Він піддав думку, що не зашкодилоби подумати в будучину та подумати над конечністю зірвання з конфедерацією і створення нової Брітійської Домінії на Заході.

Навязуючи до економічних оков Західної Канади посол Метісон підчеркував, що ця часть Канади має право на самоозначення. "Найвищий вже час для Заходу з її торговельною відногою, самій рішити що для неї лпше робити для будучности", говорив посол Метісон. "Чи ми маємо бути все дурачками?"—питав він. "Коли ми зможемо створити Західну Домінію як одиницю, що входитиме в склад Брітійської Імперії, ми зможемо контролювати тарифу, грошеву систему і транспортацію, маючи вихід на Тихий Океан.

Посли з консервативних лав старалися збивати аргументи посла Метісона, немов він хоче відлучення від Брітійської Імперії, та Метісон доказував, що вони його мильно розуміють. Він, як сказав, є за сецесією з конфедерацією, тобто за відокремленням Заходу від Сходу.

Ф. Гвайт, провідник робітничої групи, дав до зрозуміння, що його група в голосуванню піддержить поправку премієра Бравнлія.

Гітлерові Признано Повні Диктаторські Права

Перший німецький парлямент під контролею Гітлера, зібрався у вівторок, 21. ц.м., щоб самому собі підписати вирок смерти і затвердити за Гітлером цілковиту диктатуру і розїхатися домів на кілька років, бо Гітлер домагається, щоби йому дати власть правити зі своїм кабінетом до 1937-го року без парляменту. За тих чотири роки він думає привернути Німеччині давну довоєнну силу привернениям її забраних по війні територій, як Альзації, Льотарингії, Горішнього Шлеску, Східної Прусії та прилучення Австрії.

Вже в кілька днів по недавніх виборах Гітлер дав приказ по цілій Німеччині постягати республіканські прапори зі всіх публичних будинків і на їхне місце вивішувати старий німецький монархістичний прапор. Під цим монархістичним прапором зібрався й теперішний парлямент на доказ, що республиканська конституція Німеччини цілковито подоптана, а з нею й запечатано демократизм.

Диктаторські права Гітлера дають йому повновласть підписувати ріжні трактати з чужими державами, нащо не треба буде потвердження парляменту, як це було досі.

Як Гітлер думає закріплювати за собою владу, показується з декрету, який він дав до підпису президентові Гіндербургові, на підставі якого кожний хто поважиться підкопувати престіж його уряду, буде караний вязницею і тяжкою працею, а навіть смертю. Цим декретом Гітлер за одним замахом закнеблює уста всій опозиційній пресі і видає вирок смерти свободі слова і вільних зборів.

Поличник для президента і провідника націоналістів

Що гітлерівці почули за собою певність сили свойого кулака, видко з того, що генерал Літцман найстарший віком посол, який довершував отворення сесії, за привернення в Німеччині націоналізму приписує кредит виключно фашистам, які для обдурення робітників маскували себе, доки не довали ся до влади, національними соціялістами, висловлюючися такими словами: "Кожний вірний німець мусить поборювати всі фальшиві претенсії немов привернення націоналізму можкласти в заслугу кому іншому як Гітлерові і його партії. Ми не признаємо жадного провідника німецької нації крім Гітлера".

Цими словами Літцман дав здорового поличника так присутному на салі президентові Гіндербургові, як і провідникові націоналістів Гугенбергові, без помочі якого Гітлер і його партія заледви чи булаб ще сьогодня при владі.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННИЙ ПОСОЛ АТАКУЄ ПРЕМІЄРА

Немов грім з ясного політичного небозводу впав минулого тижня у вівторок в провінціональнім соймі в Едмонтоні, коли посол Милтон Мекін (Ю.Ф.А.) з Лак Ст. Ени піднявся з свойого крісла й почав промову підчас дебат над буджетом.

Він почав свою промову зараз по скінченню промови премієра Бравнлія, який в своїй промові над буджетом старався настроїти сойм дуже оптимістично.

Відкриваючи словний вогонь проти премієра посол Мекін сказав, що послідних 15 мінут премієрової промови викликали в ньому (Мекінові) заворот голови. Йому тяжко зрозуміти, як премієр в обличі таких тяжких часів може так легко настроювати слухачів оптимістично тоді, коли з кожним днем все більше і більше людей попадають на "бредлайну", коли діти не доїдають, а нам говориться, що "просперити" за углом.

Навязуючи до відкликанняся премієра до Дослідчої Ради в справі акту про полагоджування довгів (Дебт Адджостмент Ект-у) на підставі чого премієр хоче, щоб кредитори предложували свої проєкти як би найкраще Акт міг функціонувати, щоби не дуже діткнувся кишень кредиторів, посол Мекін виявив свій рішучий протест проти такого поступовання премієра, вважаючи, що це рівняється "образою раненого".

Посол Мекін сильно виступив проти заяви премієра, що провінція мусить зберігати свій кредит.

Навязуючи до обчислень і зрівноваження буджету, посол Мекін сказав, що таку прислугу провінції може зробити будь котра зі старих політичних партій. Вислід залежатиме від того, чи часи поправляться чи ні.

Мекін поставився рішучо проти того, щоби в підрахунках нового буджету була включена сума $500,000 на покриття змінного при плаченню довжних рат, тобто в американській валюті. Він також заявився проти $20,000 обниження грантів

(Докінчення на стороні 4-ій)

НАПРУЖЕННЯ МІЖ АНГЛІЄЮ А БОЛЬШЕВИКАМИ

З причини арештовання большевицьким урядом вісьмох урядовців англійської фірми Метрополітан-Вікерс, яка має в Росії концесію на електрифікацію Радянщини, англійська преса домагається, щоби англійський уряд зірвав з СССР всякі торговельні зносини на знак протесту.

Арештованим, між якими є шістьох англійців, закидається саботаж.

ПОСЛІДНІ ВІСТИ

Телеграма з Лондону доносить, що туди дійшли нестверджені відомости про те, що в Гамбургу, Німеччині, фашисти в жидівських погромах вимордували 1,400 жидів.

Брітійський уряд зарядив в тій справі доходження.

Друга депеша з Лондону доносить, що туди повернув з Німеччини Др. Герцберг, який твердить, що вісти, які прокрадаються з Німеччини про погроми зівсім не переборщені. Він оповідає, що був наочним свідком знущань над жидівським населенням, однак німецька цензура не допускає ніяких вістей про те поза границю.

По повороті Мекдоналда з Італії Винстон Чорчіль в палаті послів сильно скритикував місію премієра до "Італійського Дон-Кіхота" (слова Чорчіля) доказуючи, що Мекдоналдова місія не принесе жадних корисних наслідків для удержання мира в Европі. Про розоружну конференцію він висказується, що вона не про розброєння думає, а тільки "міряє свої шаблі".

НІМЕЧЧИНА ВИБРЕНЬКУЄ ШАБЛЯМИ

З опануванням в Німеччині державної керми Гітлером, який вже від кілька років заповідав, що як допаде до влади, то шаблями посіче версайський трактат, в Німеччині заблестіли шаблі як в 1914 році перед великою світовою війною, а бренкіт цих шабель доходить вже до ух Польщі і Франції, які почали бити в дзвін трівоги, що европейський мир загрожений і що воєнні хмари над Европою тяжко буде відвернути.

Гітлер зовсім не криється з тим, що Німеччина зброїться від ніг до голови і що німецька армія мусить дорівнювати числу інших держав, дарма що версайський трактат дозволив її мати заледви 100,000-ну армію, яка вистарчалаб тільки для охорони краю перед внутрішнім "ворогом".

Щоденні депеші зі столичних міст Европи доносять алярмуючі вісти про те, що над Европою збирається неминуча буря, яка може в найблищому часі кинути цілу Европу в воєнний бій і заледви чи знайдеться в державних керманичів на стільки сили, щоби відвернути Европу від грізної катастрофи.

Занепокоюючі вісти спонукали премієра Мекдоналда виїхати минулого тижня до Риму, щоби особисто з італійським премієром Муссоліним обговорити можливість ратунку розоброєної конференції, яка находиться перед цілковитим крахом відколи над Европою зібралися воєнні хмари.

Так премієр Мекдоналд, як і Мусоліні висказуються перед пресовими кореспондентами, що вони вірять в можливість відвернення війни числячи на кооперацію Франції і Злучених Держав.

Дивно тільки, що відколи премієр Мекдоналд виїхав до Італії в намірі відвернення війни, депеші доносять, що европейська преса кожного дня про війну говорить чимраз голосніше й підготовляє публичну опінію до нової світової різні.

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС

Український два-тижневик, присвячений інтересам українських фармерів і робітників.
Виходе Свіжа "Фармерського Голосу" кожного 10-го і 25-го дня в місяці, під числом 10336—96-та вулиця, в Едмонтоні, Альберта.
ІВАН СОЛЯНИЧ, Управитель. Т. ТОМАШЕВСЬКИЙ, Редактор.
Передплата виносить на рік $1.00, на півріка 50 центів, на чверть року 25ц.
ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ ВИСИЛАЄТЬСЯ НА ЖАДАННЯ.
Редакція за оголошення не відповідає.

The Farmers' Voice

Semi-monthly paper, devoted to the interests of Ukrainian Farmers and Workers.
Published on the 10th and 25th day of each month by
THE FARMERS' VOICE PUBLISHING CO.
10336—96th Street, Edmonton, Alberta.
JOHN SOLLANYCH, Manager, THOS. TOMASHAVSKY, Editor.
Subscription Rates: $1.00 yearly; 50c half-yearly; 25c quarterly.
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
Telephone 24171.

Address: THE FARMERS' VOICE
10336—96th Street :: Edmonton, Alberta

Розуміє Посольське Становище

Сміливий виступ посла Мекіна проти ширення прем'єром оптимізму та надії, що мовляв "йдемо з кожним днем до ліпшого", коли на ділі з кожним днем йдемо до гіршого, це найкраще свідоцтво, що посол Мекін розуміє своє посольське завдання і обовязки, які вяжуться з посольським становищем. Він розуміє, що посол є репрезентантом своїх виборців, якого люде вибирають не на те, щоби він тільки славословлял свій уряд і приплескував йому, але має за собою й моральне право свое правительство, згідно провідника того правительства, скритикувати, коли на його думку правительство чи провідник на таку критику заслугує. Бо скажім собі правду, пощо людям вибирати послів, які думають, що вони мають служити урядові, що вони від уряду чи провідника уряду залежні й мають тільки підносити руки за тим урядом, коли навіть сам уряд також залежить від людей. Вибір посла залежить в першій мірі від його кваліфікацій, кандидатуру висувають виборці і за свої діла в парляменті він відвічальний перед виборцями, а не перед премієром.

Так поступив посол з партії Ю.Ф.А., посол з тої самої партії, з якої вибраним є і премієр Бравнлі і з цього інциденту можна наглядно бачити, що Ю.Ф.А. толерує свободу думки і слова та самокритики. Признає за членами повне право висказувати свою думку і критикувати навіть провід власної партії, не ради розбиття її, а ради виказання помилок і направлення справи. Це демократизм, який є головною підвалиною кожної поступової організації.

Не так вже водиться в старих політичних партіях.

Маємо найліпший зразок з консерватів в Оттаві. Сидять там правительственні посли, як вірні Беннетові раби і скільки то їхні виборці з цілої Канади повисилали до них резолюцій з домаганням зміни грошевої системи, всі вони на домагання населення і глухі і німі, бо Беннет такій зміні противний і вони з рабською покорою виконують волю пана Беннета, нехтуючи волю своїх виборців, щоби тільки не попасти в неласку консервативного провідника їхньої партії. А населення Канади складає податки на удержання тих послів, які попирають політику Беннета, якою пан Беннет вже три роки пхає край на беріг пропасти. Їхні-ж уха поглухли, що зівсім не чують розпучливого голосу населення Канади, а голови так задубіли, що до них не продереться проміччик розумного розсудку політики Беннета. Для них слушність домагань десяти-міліонового населення краю не існує. Для них Беннет і купка банкирів, мають більше значіння, чим ціле населення Канади.

Ех, здалосьби на тих консервативних лавах в домініяльному парляменті хоч кілька таких послів, як Мекін...

Закони Не Вічні

Ніколи вперед не покладали фармері стільки надій на поміч від своїх урядів, як провінціяльного так і домініяльного, як покладають тепер, відколи почала їм дошкулювати кріза. І може зівсім слушно. Коли фармерські продукти платилися ліпше, коли фармерам з їхньої праці верталось стільки заплати, що могли набути для себе і родини найконечніщі річи в господарці, могли поплатити податки, розбудовувати господарку, докупляти більше землі, а в случаю недописання політку можна було без клопоту дістати позичку і кредит в склепі, чи в складі машини набути на кредит, то очевидно, нікому не треба було вимагати, чи спускатися на поміч від уряду.

Та з поглибленням депресії, коли фармерство опинилося в невимовно тяжкому положенню наслідком цілковитого обезціненя їхніх продуктів, коли ні податків не можуть платити, ані заосмотрити себе й свої родини в найконечніщі річи, коли з журби починають сивіти молоді люде, так фармері як і робітники, що вже опинилися на ласці публичної допомоги, а багато тих, що ще хоч не є на допомозі, але одним лише кроком стоять від неї, починають звертати свої очі більше в сторону урядів, пильнують, що роблять ці уряди, щоби прийти з поміччю для них. Фармері вимагають, щоби уряди не наложували більше податків, а противно зменшували їх, хотілиб щоби уряд давав більше помочі школам, муніципалам, тощо, бо їм тяжко оплачувати шкільні та муніципальні розходи. Домагаються від уряду обниження платні учителям, державним службовцям, взагалі зменшення видатків получених з удержуванням державної адміністрації. Домагаються охорони перед кредиторами, які добираються до їхніх фармів за довги. Ставлять до уряду більше вимог чим колинебудь, бо до того змушують їхні обставини. Уряд стає з кожним днем більш безрадним, бо з одного боку домагання від населення, щоби захищав його перед цілковитою руїною і дальшим зубожінням, а з другого боку домагання горстки добре зорганізованих багачів, щоби уряд допильнував, аби кожний найменший цент позичений ними провінції і людям не пропав. Як уперто стоять за своїми інтересами банкирі і фінансові магнати, маємо нагоду переконатися з того, як представники їхні вже через кілька днів цілою форсою пруть до того, щоби майбутній Акт про Полагоджування Довгів був таким, на підставі якого вони не булиб скривджені. Аж з Торонта приїхав представник мортгеджових компаній, який старається переконати Комітет, який опрацьовує Акт, що гроші позичені не повинні для них бути пропащими, що новим актом уряд доведе до закриття кредитів. В живі очі стараються обманювати членів комітету, що кредити досі не закриті, коли ми знаємо, що фармер на чистий контракт не годен дістати 50 долярів позички. Банки й фінансові магнати не то домагаються, а прямо диктують свою волю покликаючися на закони, які їм гарантують зворот позичок і плачення процентів, хоч добре видять, що фармері не то на довги не мають грошей, а прямо не мають гроша на найконечніщі річи. Їх це не болить. Вони знають закони і на них опирають своє право, здерти з фармера не то сорочку, але й шкіру. Вони вперто боронять своїх інтересів. Вони зорганізовані. Фармері не зорганізовані, розбиті, спільно своїх інтересів не боронять, тому їм все вітер віє в очі. Багачі опирають свої домагання на підставі законів, а коли фармері домагаються законів, які захищалиб їхні інтереси, багачі вживають всіх зусиль протиставити слушним домаганням фармерів, покликуючися на закони істнуючі. Ті закони писані серед інших життєвих умовин чим маємо тепер, але все таки ухвалювані людьми, писані ними і людьми можуть бути змінені, коли люде зрозуміють, ще не в їхній силі. І прийде час, що люде ті закони змінять і не за далекими горами той час. До їхньої зміни прують самі обставини.

Від свідомости мас, від їхньої готовости до змін залежить, прискорення або віддалення тих змін.

Приспішити ті зміни зможуть фармері і робітники коли будуть зорганізовані для боротьби за свої інтереси так сильно, як зорганізовані багачі для задержання законів, які захищають їхні інтереси.

ДОСТАТКИ І ГРОШІ

Канада має всього подостатком. Немає тільки купної сили. Головних життєвих середників — хліба, одягу і мешкання не бракує, а мимо того голод і холод загрожує міліонам населення.

Все лихо, всі терпіння і болі, які відчуває сьогодня населення Канади, повстали наслідком браку гроша. Ба ні, навіть гроша не бракує. Є їх по банках повно, що замісі скрині трищать від них. Але населення їх не має. Гроші сьогодня контролює горстка банкирів, а не населення краю. Ті, що контролюють гроші, контролюють права, контролюють законодатні тіла, щоби вложувати права в їхню користь, а не в користь населення. Але небудь населення, небудь тої головної кляси продуцентів, тобто фармерів і робітників, що витворюють всі достатки краю, то банкирі і багачі коло грошей погинулиб, бо грошей ніхто не годен їсти. Ба, вони навіть тих грошей не продукують. Продукують їх робітники-друкарі, в державних друкарнях. І золота, як якому оперті паперові гроші, не випродуковують банкирі, а робітники.

Чи не смішна сьогоднішна система, що робітники і фармері випродуковують все добро, що тільки на світі потрібне, випродуковують навіть той папір, на якому пишуться закони, що ними віддано всякі привілеї багатій класі, терплять злидні тільки тому, що вміють все добро випродуковувати, а не вміють правити самі державою так, щоб самим з того добра користати? Чи не смішно, що сьогодня в часах достатків, люде мусять терпіти злидні тільки тому, що не хочуть зрозуміти, що гроші і кредити повинні служити людям для виміни випродукованого добра й дальшої продукції товарів потрібних для життя, а не для горстки багачів? Сьогодня в Канаді сорок-девять людей контролює все майно, а тим самим контролюють вони життя десяти міліонів канадійського населення. Горстка людей, маленька горстка — розказує урядам, містам, муніципалам, школам, тобто на шим інституціям і цілому населенню, як шадити, щоби тільки їхні проценти не покорчилися. Вони диктують ціну на фармерські продукти, вони приказують урядам обривати платні учителям, обмежувати молодим людям приступ до науки, приказують обнижувати платню так робітникам чорноробам, як і професіоналістам. Приказують і диктують тільки тому, що нарід, а головно працююча кляса — фармері і робітники не зуміли досі обєднатися в свої організації, щоб перебрати державну владу і ухвалити такі закони, які вирвалиб контролю з рук горстки грошевих міняйлів, які гноблять сьогодня цілий край.

Не банкирі, а населення Канади повинно рядити краєм.

Гроші повинні бути підчинені людям, а не люде грошам. Гроші зможемо контролювати, коли в нас буде свідомість про завдання грошей. Доки тої свідомости не буде, доти не ми над грішми, а гроші над нами пануватимуть. Освідомивши собі, що гроші є тільки виміним середником між продуцентом а консументом і що самий німий папір-гріш ніколи нічого не випродукував і не випродукує, ми зумієм закріпити права і силу не за марним грошем, а права, які шанитимуть людську працю. Студіюючи завдання і функції гроша, нарід Канади пізнасть, що корінем всього лиха є фальшиве поняття про функцію гроша. Щоби переконатися, як фальшиво є вартість привязана до грошей, вистарчить уявити собі такий образець: Представте собі, що якийсь багач з мішком золота заїхав на незалюднений острів, де немає хліба, ні одягу, ні даху не знайти йому, де голову склонивби для відпочинку. Яку вартість тоді представлятимуть ті гроші? Розуміється, жадної вартости! При них він пухнутиме з голоду, дрожати від дощу або зимна. Він без найменшого нагання й жалю кине ті гроші під перший ліпший корч й мусітиме шукати коріння, щоби поживитися.

Виходить, що гроші мають тільки тоді вартість, коли за них можна дістати середники для життя. Власне ті середники, які повстають з праці робітника і фармера. Ясним і зрозумілим мусить для кожного стати, що гроші це не є ніякий масток, а мастком є добра випродуковані працюючим народом. І коли є нарід, що може продукувати всеньке добро, коли в краю, та кому як Канада, є всякі природні багацтва, з чого те добро мож випродуковувати, то при чім тут вартість гроша має ставати вищою над ті продукти? А так воно тепер є. Загально принятим є переконання, що в цій депресії гроші подорожіли. Подорожіли, але тільки тому, що Канада їх не контролює. Канада віддала контролю над грішми приватним банкам, які ті гроші заморожують в огнетревалих касах. Достатки, що розпирають магазини, не годні найти собі доступу до консументів, коли немає в них того гроша, яким ті достатки можна купувати. Значиться, достатків повно, як не ставалоб їх, то є нарід, що може їх витворювати, але через брак гроша, того вимінного середника, ті самі робітники, що те добро витворили, не мають до нього приступу, не можуть його зужитковувати, бо над тим добром панують всемогучі банки.

Освідомивши собі, що дійсним багацтвом є ті життєві середники і все добро витворене робітниками і фармерами, та освідомивши собі, що гроші є тільки виміним середником, чи не стане нам зрозумілим, що Канада повинна мати більше грошей в циркуляції, щоб ті достатки були приступними для населення? Чи самий простий розум не промовляє за тим, що край повинен контролювати гроші, які служилиб для населення, а не для банкир? Чи не може край друкувати гроші таксамо, як друкує почтові стемплі і пускати їх в циркуляцію за кошт їхньої продукції, не числячи на них високих процентів, як сьогодня це практикують банки, яким держава дозволяє друкувати гроші, а вони на тім роблять великі зиски, та ще й господарять тими грішми на шкоду держави. Можна зробити такі зміни, може держава видати свої гроші не в користь банкових інтересів, але в інтересі населення, але тільки тоді, коли канадійські фармері і робітники, а з ними й проче населення, виявить свою волю за усуненням сьогоднішньої системи і вибере з себе правительство, яке мати ме від населення мандат такі зміни перевести.

Той час, жабуть не за горами. За послідних три роки економічної депресії навіть в найтемніщих головах канадійського населення починає прояснюватися і сьогодня хиба мала горстка банкирів та їхніх агентів ще вірить в можливість продовжування капіталістичної системи і Беннетового "просперити".

Сили, що Пруть до Зміни Ладу

Колиб якимсь чудом злетів на нашу землю чоловік з Марса і роздивився по нашій землі, він мусівби розчаруватися і сказати, що система на нашій землі є відповідна хиба для лунатиків. Він побачивби в найбільшому світі найбільші шпіхлірі з пшеницею, на яку немає купців, а заразом побачивби довжезні ряди голодних на бредлайні, які просять о кавадок хліба з тої пшениці. На одному боці дороги він бачивби машини, що можуть випродукувати річно 900 міліонів пар черевик, а на другому боці дороги міліони людей босих, в часі, коли фабрика черевиків стоїть замкнена. Де не поглянувби цей гість з Марса, побачивби глупу непропорціональність і несправедливість в продукуванню й розподілі життєвих середників.

Він скоро зауважвби, що в нас бракує інжинірів, які вплянувалиб продуктивну систему так, щоб всі продукти належали до суспільности, а не до горстки упривілейованої кляси.

Він скорше добачивби всі дефекти нашої системи, чим добачуємо ми, що в ній живемо. Добачивби, так як не один гість прийшовши на подвіря чужого чоловіка скорше зауважить на ньому непорядок, чим господар. Він висміявби нас, бо йому не помістилосьби в голові, як люде можуть допуститися до того, щоби в обличі таких багацтв які має наша земля, було стільки голодних, обдертих на "бред лайні" людей.

В сьогоднішній системі вся індустрія тільки тоді в руху, коли артикули, які продукує, можуть бути продані з добрим зиском.

Кожний фабрикант сьогодня питає себе, чи товари, які його фабрика випродуковує, принесуть йому зиск. Він не питає себе — чи суспільність потребує тих товарів, й продукує їх тому, що добачує, що людям таких товарів треба. Ні. Він продукує числячи на зиски.

Ця дурна, хаотична система — продукція для зиску, а не для вжитку, це система безплянової продукції. Сьогоднішні інжиніри плянують продукцію для користи капіталістичної кляси, якій вони служать.

Робітники і фармері мусять змагати до заведення такого ладу, в якому великі індустрії як: копальні, залізниці, фабрики, банки належалиб до них, до системи, в якій плянувалосьби продукцію для вжитку всього людства, а не для горстки зискоробів.

Такий лад в якому всі середники життєві продукувалосьби для вжитку суспільности, а не для зиску упривілейованої кляси є можливий. Треба тільки робітникам і фармерам обєднати свої сили в напрямі створення такого ладу.

Кілько "Проговорили" Посли Грошей

Може відомо всім людям, а може декому й невідомо, що провінціяльні посли окрім посольської платні мають свобідні паси (перепустки) на всіх залізницях в провінції, а також не платять за вживання телефонів. Так за поїздку залізницями, як і за вживання телефонів платить провінція.

Коли вам ці річі відомі, то не менше цікаві будете знати, кілько коштували нашу провінцію поїздки послів на залізницях, а кілько грошей пробалакали деякі телефонами. Навіть повинності знати, бо ці оплати йдуть з людських податків!

Така цікавість зродилася в робітничого посла з Летбридж, А. Смітона і він на днях запитав міністерство залізниць і телефонів, щоби кошта таких оплат подати до відома парляментові. З того звіту довідуємося, що телефонічні паси коштували провінцію в 1932 році $45,932, а паси на залізниці коштували $5,535.

З суми $45,932 заплаченої за вживання телефонів 20,258 долярів заплачено за приватних послів, а решта суми припадає на різні департаменти, які часта мусять винувати телефонів до полагоджування різних справ, як і мусять нераз вживати телефонів приватні посли в полагоджуванню справ. За вживання послами телефонів нема потреби їх винувати, бо знаємо, що в деяких послів нераз двері не зачиняються від виборців з ріжними справами й посли примушені ті справи полагоджувати телефонічно з ріжними департаментами. Що нам зі звіту дуже впадає в очі, то це, що на найбільші суми вживали телефонів опозиційні посли, які при кожній нагоді накидаються на правительство Алберти, що воно дуже неощадне, що робить довги, що не вміє економічно провадити провінціяльної адміністрації і пр. і пр. Сам провідник лібералів в початках теперішньої сесії остро критикував уряд закидаючи департаментові телефонів некомпетентність, через що, як твердив, цей департамент робить недобори. За ним повторяли такі самі закиди й прочі ліберальні посли і здавалосьби, що мають повну рацію, колиб не оці цифри, які найкраще говорять, що деякі ліберальні посли вживали телефонів на суми майже в половині вищі чим правительственні (Ю. Ф.А.) посли.

Ось що показують цифри:

Г. Дж. Монтгомрі, ліберальний посол з округа Ветасківін послугувався в 1932 р. телефоном на суму 1,172 дол.; Г. Лент, ліб. з Медисин Гет, на суму 1,153 дол.; Д. М. Доґґен, консерватнвний провідник в Едмонтону, на суму 1,03 дол.; Дж. М. Дешейн, ліб. з Ст. Пол, на суму 1,007 дол.; Дж. Дж. Бовлін, ліб. з Келгар, на суму 992 дол. З фармерських послів найбільшу суму дочислено посолові Кеннерові з Ворнер 1,012 дол. і Дж. Стрінгерові з Кардстон 951 дол. Найменше послугувався телефоном на кошт провінції посол Карсон (Ю.Ф.А.) з округа Сторджен, бо тільки на суму 7 долярів.

Які цифри припадають на інших послів, щоденна преса цілого звіту в подробицях не подає і воно менше важне. Для нас замітним цей факт, що в 20,258 дол. поверх пять тисяч долярів пробалакали телефонами чотири ліберальні посли і провідник консерватів, які при кожній нагоді не забувають закидати правительству марнотравність, до якої й самі не трохи причиняються.

Економічна система, яка не є в спромозі задоволити людські запотребування, яка викинула міліони мущин, жінок і дітей (1,357,562 осіб в Канаді) на ласку державної допомоги — над провалом. Вона пукла і мусить розпастися.

Та не надпукла природа, яка має в собі всякі багацтва, з якої добуваємо хліб для поживи, дерево для будівлі. Не надпукли машини, якими може людство послуговуватися в виробляванню всіх життєвих середників. Ні. Все це є і може служити людству до упріємнення життя. Кловіт в тім, що капіталістична система не дозволяє щоб ними послуговувалося людство, а дозволяє тільки продукцію для зиску упривілейованої кляси.

Така система мусить бути змінена. В противному разі ми гинемо, дарма, що на світі для життя всього є подостатком.

Друкарня Івана Солянича

ВИКОНУЄ ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ДУЖЕ СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ.

У всіх друкарських справах удавайтеся до нас.

Товариства, Секретарі Шкільні та Муніціпальні, Місьні Управи і Бизнесмени повинні удаватися зі всякими роботами до друкарні Івана Солянича, де дістануть добру роботу та скору услугу.

СПРОБА ПЕРЕКОНАЄ ВАС

Alberta Printing Co.

10336 - 96th Street, Edmonton, Alta.

Організація Українських Фармерів

Я хочу говорити про відрубну організацію українських фармерів. Відрубну від фармерів інших національностей.

Тому, що спроба наша в Ю.Ф.А. не увінчалася блискучими успіхами, чи то з причини, що ми чулися за слабі, чи з браку перфектного володіння мовою, фактом є, що між нашими фармерами ця організація не потрапила закріпитися і сьогодня між нашими фармерами Ю.Ф.А. не то не побільшила свойого членства, а ще навіть, ті відділи, що перед кількома роками проявляли яку-таку активність, зовсім заснітилися. Можливо, що причиною до цього були за високі вкладки, можливо, що наші національні кризи були причиною, що ми більш ангажувалися до праці на тій ділянці чим над фармерською становою організацією.

Та які причини не були не склалисьби, тоді нам посиджувати з заложеними руками.

Тому в мене зродилась думка, чи не попробувати дати загальний під сюд мій проект переведення між нашими фармерами, як вже вище сказано, відрубної організації. Коли здибається вже здорове зерно, то треба його посіяти, коли ні, так пустимо полову з вітром.

Під теперішний час конечність на магає зорганізуватись всім українським рільникам в один блок, в одну організацію хочби навіть з дуже мінімальною вкладкою, аби тільки зібрати всіх до великої праці, щоб ми могли самі радити над своєю гіркою долею і викристалізовувати свої стремління. Така організація буладб братньою організацією других фармерських організацій, висилалаб свою делегацію на конвенцію Ю.Ф.А. чи конвенцию робітничих організацій, а також ставилаб свої домагання до парляменту, провінціяльного так в справі полагоджування наших пекучих справ, як і уряджения протестів проти винищування фармерів з їхніх домів. Можемо це робити своїми власними силами, печерез свою організацію, успішніше чим організацією складаючоюся з інших народностей, в якій не маємо впливу.

Організація це могуча сила, що бере провід в громадському життю і веде народ до кращої будучности та розвою так на політичній як економічній ділянці. Такої організації якраз в нас бракує. Цеву браком треба зарадити. З браку тріської фармерської організації наші фармері по ділені на ріжні політичні партії насідком чого ми розбиті та боремося не за свої інтереси, а за інтереси провідників ріжних політичних партій. Нам треба мати одну політичну ціль, одно змагання, бо ми є одна кляса, одну й ту саму річ випродуковуємо й тому нас повинен вязати разом один спільний інтерес, одні ми моги і стремління. На жаль, коли приходять вибори, нас ділить якась невідома сила на ворожі собі партії. Одні других поборюємо тоді, коли повинні стояти разом. Чи воно так ведеться з браку політичної свідомости, чи з причини виборчих обіцянок і перекупства не знаю, але знаю, що маса голосує по части собі на шкоду.

Колиб фармерська кляса була добре зорганізована і брала участь в своїй організації, ми ніколи не малиб страху перед ворожою нам партією. Організованістю ми моглиб багато добрих і корисних річей осягнути. А так, як тепер в нас водиться, то ми хіба здатні для ріжних політичних партій, тільки не для себе. Ми все спускаємось щоб за нас хтось робив, а ві ми самі кували свою долю. В таким разі ми не є хлібороби, а хлібойди, які зівсім не інтересуємося й тому ми на всі боки визискувані, що не зорганізовані в свою сильну організацію.

Організація для нас повинна мати те саме значіння, що весна сонячна, старанно оброблене поле, що по нашій тяжкій праці дає нам надію на корисні жнива. Колиб ми так старанно працювали в організації, як на ріллі, колиб з такою терпимістю чекали на плоди своєї праці з організації, як чекаємо на плоди з ріллі, то ми малиб куди більші користи з організації, чим тепер маємо з мозольної праці на ріллі.

Дотепер ріжні політичні партії підсували нам свої платформи, щоб ми на них голосували, але досвід навчив нас, що ми мусимо мати свою рільничу платформу і попирати тільки таку партію, що ту платформу одобрить і старатиcьме перевести її в життя. Колиж ми будемо розбиті і вибирати будемо партії після уподобання кожного з осібна, то в нашій будуть числитися тільки як з осібняками, яких ріжні партії можуть перекупляти за малий гріш, як звичайний товар. Таким осібнякам ніколи не видіти кращої долі, бо з ними ніхто не числиться.

Фармер є Альфа і Омега

Колиб фармері зрозуміли вагу і значіння організації, колиб вималкали в себе фармерську солідарність, то вони світом трясли6и. Сьогодня, через брак своєї організації і солідарности фармері є жертвою ріжних визискувачів; сьогодня світом трясуть золоті телці. Сильна, здисциплінована фармерська організація може доконати великих чудес, бо від фармерів залежить добробут і життя краю, або нужда й голод. Золото є нічим в порівнянню з хлібом і мясом, які випродуковує фармерство. Пшениця, а не золото, повинна мати вартість, бо без золота світ може обійтися, але без пшениці не обійдеться! Пшениця повинна мати одинокий шлях в цілому світі так, як тепер золото, бо без неї світ вигинувби. Не цінне золото повинні мірити державні свої майна, а пшеницею. Наше золото стоїть в ніпоклажах, не дає ... ніякої користи світ і для людей не дає продукувати, як друкувати паперові гроші, то ми сьогодня стоїмо ... тільки тому, що за гроша й прав і сила, в наша пшениця, наші продукти обезцінені. Та нас Бог обдарив розумом і ми можемо поборювати несправедливість і своїх ворогів в організаційний спосіб, коли зрозуміємо, яка в нас сила і потрапимо ту силу обєднати в спільній організації. Тільки тоді, коли обєднаємося в свою власну фармерську організацію для оборони своїх інтересів, коли в нас справа фармерської організації стане вище від всесильного долара, зросте в нас солідарність, яку не зломлять ніякі ворожі сили, а солідарністю, спільним фронтом зможемо вибороти собі справедливі права. Будучи добре зорганізованими, наш голос буде сильніший чим був досі, бо ми почерез організацію освідомимося і будемо знати як нам домагатися наших прав і оборони наших інтересів, а не так, як це тепер між нами водиться, що йдемо нераз на мітінги без плянів і з чим прийдемо, з тим й вертаємо. Ми нераз ялюємо на свої мітінги послів і міністрів, але місто того, щоби ми подали їм свої розуми ні ради та ставили розумні домагання, ми, навідворот, чекаємо, щоби вони нас радили, як вийти з теперішньої крізи. І хтож тут винен, як не ми самі, що не вміємо подати доброї ради? Найбільший посол без нашої кооперації буде безрадний, так як той слуга, що господар найменшого йому не сказав, що він має робити, а опісля нарікав, що слуга невдалий! По таких мітінгах розходимося розчаровані і більш розбиті та в недовірям. Колиб ми мали свою добру організацію, ми моглиб справу наперед в себе передискусувати, прийти до певних заключень і тоді наші речники говорилиб з міністрами чи послами, а не вириваєсьб кожний один наперед другого з ріжними нераз невиєстимими питаннями, виставляючи себе і нас всіх на посміховисько перед іншими людьми.

Без організації так як без коней на господарці. В нас брак доброї волі до організованого громадського і політичного життя. В нас брак бажань, хотіння, а без хотіння не зробило нічого. Коли ми в минувшині організувались то тільки доривочно, без приготовання — під впливом хвилевого захоплення. Воно виглядало немов нам організацію накидувано. Ми всю свою надію будували на виборанню послів, що вони "для нас все зроблять", але не розуміли того, що наша сила не в самих виборах послів, а в тріскій організації. Не вистарчить вибрати посла і через чотири чи пять років — від вибору до вибору — сидіти бездільно, не інтересуватися самим своїм ділом. Треба організації, щоби слідила діяльність послів, вказувала їм, що робити і як поступати, бо інакше то ми тільки дасмо про себе лихе свідоцтво, що ми забагато спускаємося на когось аби нами опікувалися, а не приваєуємо ваги і значіння своїм власним силам: що поправлення свойого добробуту залежить від нас. Бо посли й на те є, щоби виконували нашу волю, наші бажання й домагання. А коли тих бажань ми не вчісмо зібрати і виявити перед послом в організований спосіб, то посли без наших вказівок нічого не вдіють. За ними будуть лазити виборці кожний з осібна, й кожний з осібна ставити свої "домагання", а коли послові прийдеться слухати кожного, вдоволити кожного, то не трудно зобразити собі, що послові голова може спухнути, коли кілька тисяч виборців, кожний з поодинока, схочуть аби він їх слухав і задоситьучинив їхнім "домаганням". Що жаден посол не годен тисячам виборців кожному з поодинока задоволити їхні вимоги, про це немає й мови. Через те повстає невдоволення й упередження та розчаровання, а все кінчиться ширенням недовіря, яке штучно вміють використовувати ріжні політичні партії для розбивання наших рядів. Організація такому станові моглаб зарадити. Всякі домагання до послів, як вже сказано, виходилиб від організації, а не від одиниць. Одиниці нераз ложувалиб такі домагання перед організацією, в організації їх обговорилосьби, передалосьби послові, чи міністрові і організація знала би вже відповідь, чи таку-то справу можна полагодити, чи ні, ще й з подання причин, знала6 чи посол звиняний, чи не звинний. Не звинний, — боронилаб його, а звинний, сказався не при хильним вимогам організаційним, то, тоді організація займає до нього таке становище, на яке заслужив.

З котрого боку до нашої громадської справи не підходилиб ми, то практика нас вчить, що без організації ми жадних справ не заладнаємо, добробуту свойого не поліпшимо.

Тому я подаю свої думки під дискусію фармерів, під їхній розсудок і рад почути думку більшого числа фармерів. Коли покажеться з дискусії добра воля і бажання приступити до зорганізовання своєї наскрізь рільничої організації, можна буде для цеї справи скликати фармерський зїзд, на якому зможе буде перевести організацію в життя.

Моїм бажанням є нівогти о скільки моїх сил стане на це, щоб разом з людьми доброї і щирої волі попрацювати над зданненям української фармерської організації і коли фармері відчувають потребу своєї організації, коли окажеться, що моя думка є думкою прочих фармерів, така організація повстане.

Коваль, Алта. В. П. ФЕДУН.

СТАВАЙМО В РЯДИ БОРЦІВ КРАЩОГО ЛАДУ

Оттак лежу собі в шпиталі і маю під руками "Фармерський Голос". Читаю біда, гляджу, шукаю якось не йде, ну відкладаю на бік, спочиваю болить нога. Ох як страшно болить, за день два лекше троха. В руках "Фарм. Голос" з 10-го лютого, число 3., сторона 3., під заголовком: "Як би так справді". Читаю уважно, ага — я на Україну, на землю рідну... Згадалось "у край веселий,—у мир хрещений". Ну, і я би хотіла, болить нога, не пустить. Ні, ні, не те, треба чогось иншого. Слухай Іване,—Стефане,—слухай! Читай уважно товаришу,—читай поволи сестричко-боль шевичко, "в далеку дорогу, в край любий "пролетарський" треба дишльо мів, кваліфікацій американського капіталізму. А не Хіопа з мозолями, а не темнюка, що навіть не знає свойого власного імени написати. А йому бідному здавалося, що як скаже повиндати образи святих, і скаже що Бога нема, то він вже великий чоловік умом, і шусть за кордон до СССР. Або ти, тов. Васильцю, Катерино, думаєш що як ти вдягнула на себе червону сукню, червоні "слипери" і пончохи і дітей своїх не хрестиш, то думаєш що ти вже не та Василиха, Катерина, що ти вже щось нове, гарне. Ох, ох, вас би всіх от туди — до СССР... бо шкода цеї канадійської землиці топтати.

По прочитанню "Ф. Г." я успокоїлась і жду щоби одержати нове число, і щоб читаючи його підносити свойого слабого духа в рядах "Борців" за краще майбутнє. А як верну невдовзі до своїх в Райкрофті, то скажу: Читай мужу, брате, свате, куме, читайте усі "Ф. Г."! Читайте і передплачуйте собі цю дорогу часопис, а з неї довідаєтесь багато, що не будете мусіли завертати очі аж на СРСР, бо там в С.Р. то "тараз" для комісарів і чрезвичайки, а не для робітників!

Сміло до праці, бурян полоти!

Едмонтон, М. М. В.

ПОВІЙ ВІТРЕ!

Ой лежу я у шпиталі,
Серце моє мліє —
Звернy очі до слід сонця,
Чи сонце не гріє?
Ні не гріє ясне сонце,
Лише вітер віє,
А у мене слабе серце
І болить і мліє.
Тай той вітер чось не віє,
Куди я бажаю,
Гуль далеко на оліпній —
Де родину маю.
Повій вітре, сильний, буйний,
Я тебе благаю,
Повій, повій з Едмонтону —
Із Роял шпиталю,
Та понеси вітре, вістку,
До Піс Рівер блову,
Бо там маю я пять синів
Й дочку чорнобу.
Лиш не скажи дітям, вітре,
Що я тут страждаю,
Але скажи, буйнесенький,
Що здоровля маю.
Прошу тебе збрешн, вітре,
Лишень цей разочок —
Розвесели сумні серця
У моїх діточок.

М. М. БЗОВА.

Чи приходило кому на гадку кілько треба послів, щоби створити уряд, який потрапивби щось путнього ухвалити?

Рим не збудовано за один день, але знищено за одну ніч.

Промова Посла Міськова в Албертійському Парляменті

Виголошена 3-го, 10-го Березня, 1933.

Достойний Пане Президенте!

Сеткий критичний час, що економічну та фінансову скруту, яку ми переживаємо в нашій провінції, в нашій державі та взагалі у цілім світі, не можна поминути мимо, щоб не застановитись над такими гіркими положенням наших горожан індивідуально, а дальше над невідрадним положенням наших установ, як муніципалів та провінції. Жерела доходів нашої провінції з року на рік висихають-малiють, а розходи більшають через збільшення безробіття, яке витягає людей з праці та кладе їх в ряди безпомічних, якими конечно мусить заопікуватися провінція. Наші провінціяльні доходи маліють, а розходи більшають, тому то й тяжко нам зрівноважити буджет. Провінція була примушена поробити дуже велику економію в кождому департаменті і коли нині ми не чуємо стільки критики від опозиції як минулими роками, то на це є дві причини: 1. Опозиция хоче свою кооперацію з правительством помогти нам в поборюванню невідрадних обставин, в яких провінція находиться, а друга причина, опозиція знає, що як би вона була нині в силі, то хто знає чи вони змоглиб зарадити лихові стільки і в такий спосіб, як отце наше правительство досі зробило.

Щоби дати нашому населенню належно обслугу, правительство мусить мати певні доходи, щоб удержати належно й конечну адміністрацію, без якої неможливий уряд, а доходи провінції, це податки, а податки ми маємо: доходові і спадкові найсправедливіщі, значиться, що доходовий податок платять люде які мають добрі і певні доходи і які годні платити ті податки, спадкові податки платять лише ті одиниці, яким прийшло певне майно в спадку-дарунку. Отці два роди податку це є нині головні жерела доходу нашої провінції. Взявши під увагу, що наші фармері не мають нині доходів через дуже низьку ціну фармерських продуктів, я не знаю, бодай в своїм окрузі, щоб хто з фармерів платив доходовий податок. Розуміється, що серед таких обставин, серед яких наше фармерство находиться, годі й думати, щоб які небудь податки на них накладати, а противно, наш уряд старається прийти з можливою поміччю, щоб вратувати наше фармерство від банкрутства, від руїни.

Неслушні закиди проти уряду

Деякі несовістні люде обманюють наших фармерів, кажучи: — Ваше фермерське правительство вже дванадцять літ урядує, а пшениця по 20 центів бушель, та й інші фармерські продукти повище ціни продукції, а хто цему винен як не фармерський уряд? Багато людей ще й досі не знає, що провінціяльний уряд не контролює ані обміном товарів ані торговлею, а контролює цим домініяльне правительство. І як за добрих часів наше правительство не установлювало високої ціни на пшеницю та інші фармерські продукти, так годі й нині винувати правительство, коли ціни фармерських продуктів пішли стрімголов в долину. Провінціяльний уряд тут ні при чім! і цему лихові дуже кількох ніж провінціяльний уряд ніяк зарадити не годен. Треба шукати поради дальше, де й дійсно можна найти.

Причини невідрадного, а радше нуждашнього стану нашого фармерства отці:

Причини обезцінення фармерських продуктів

Свої продукти продає наш фармер на отвертім ринку, тобто на ринку без мита, тому його продукт є дуже низької ціни, за те все що фармер купує, купує на замкненім ринку, тобто на ринку обложенім ріжними митами, та платить дорого. Отже не дивно, що фармерський продукт є прямо безцінний, повище кошту продукції, а фабричні продукти майже не знизили своєї ціни. Наша держава не зійшла з золотої стопи валюти, тобто: коли гроші дорожіють, то ціна пшениці йде в долину, а коли гроші тании то ціна пшениці йде в гору, то тоді певно наш фармер не відчував би того лиха, яке нині відчуває та переживає. Для примиру я возьму отцей факт: англійський фунт штерлінгів вартує в Канаді $3.80, а той самий фунт вартує в Австралії та Новій Зеландії 6.00, значиться, що в Канаді є дефляція, а в Австралії та Новій Зеландії є інфляція. Тому ніщо край випродали свої збіжжа, а на ніщо стоїть, бо ми нині маємо в канадійських шпіхлірах майже одноріченний збір усього збіжжа. Чужі краї свое збіжжа продають, а наше стоїть у шпіхлірах, бо ми не годні з ними конкурувати через вартість гроша, або іншими словами: через стару грошеву стопу. Наслідки оттої старої грошевої стопи є отці: Японія купила потрібного збіжжа для себе

	в Канаді	в З.Держ.	в Австралії
в 1929 р.	58%	22%	15%
а в 1933 р.	12%	2%	85%

Сподіюсь, що повища табличка дасть вам наглядний доказ збіжевого ринку, та чи годен наш фармер віддержати таку конкуренцію. Інші краї як Австралія, Нова Зеландія та Аргентина свое збіжжа випродали, а наше збіжжа стоїть у шпіхлірах і нашого фармера береться дурійка, як заплатити проценти та випутатись з довгів, щоб не опинитись зі своєї родиною на вулиці без найменших і найконечніщих средств до життя. Цему лихові треба зарадити конче, коли хочемо зберегти наше фармерство від неминучої руїни. Хоть це не в нашій силі, та ми повинні нагадати на домініяльне правительство, щоб зарадило лихові як найскорше.

Добачує скривдження на полі шкільництва

Пане Президенте! Мені дуже прикро, що наше правительство є примушене обмежити субвенцію (шкільний грант) не лише албертійському університетові, але й публичним школам. Я ніколи не бажавби робити ощадностей на полі освіти, бо в науці наша сила й будучність, та фінансова скрута примусила наше правительство конечно поробити певні обмеження щодо субвенцій на тому полі. На полі освіти кожний гріш, який правительство вкладало у вид субвенції, не був змарнований або злекцватий. На ній обмеженню шкільної субвенції найбільше потерпить бідніше наше населення. Наш університет дістане далеко менщу субвенцію, як попередними роками, а з цеї простої причини секат університету є приневолений підвести студентські оплати на університеті, а тим самим не дасть спромоги біднішим студентам учащати на університет, тобто університет лишається доступним лише багатшому населенню.

Через обмеження шкільної субвенції публичним школам, тут знова потерпить бідніше наше населення. Ми знаємо що тепер такі часи, ми знаємо як тяжко населенню двигати тепер тягарі удержування шкіл, та коли ми обмежуємо наші шкільну субвенцію, то ще єще більший тягар вкладаємо на плечі наших горожан, які з тих податків, які вже є, не в силі платити. Я бажав би, щоб департамент шкільництва вглянув в цю справу глубше та поробив певні урегулювання, що де є менше оподаткування, щоб там прийти конечно з більшою поміччю в роді субвенції. Я возьму для приміру виборчий округ Вікторія, де переважно є дво-кімнатові школи, а тим самим велике оподаткування на школу, яку конечно треба удержати, і несправедливим буде вкладати на тих оподаткованих ще більший тягар через зменшення шкільної субвенції. Для приміру я возьму місточко в майнерській околиці. Вартість реальностей в такому окрузі є далеко більша, як вартість реальностей в фармерському окрузі, а тим самим мають більшу вартість платять вони менше проміле (мілрейт) від 2 до 8 міллів, коли в фармерських округах менша вартість маєтку, а за те платять 40 і більше міллів на удержання школи. Я знаю, що Департмент Просвіти має в своїй розпорядимости субвенції здравоохоронення, тобто "свкалізейшен грент", якого ужилось лише в найприкріших випадках, та досі не всі школи в прикрих обставинах мали нагоду користати з цего. Сподіюсь, що Департмент Просвіти не пустить мимо цеї так важної справи.

Я радію, що наше правительство знизило оплати за телефони, даючи 10 центів бонусу на кожний бушель пшениці, яким заплатилось за уживання телефону. Жалію, що такого зарядження не зроблено на початку цеї скрути, а певно багато людей булоб задержало телефони в своїх хатах. Рівнож прошу наше правительство, щоб де є телефонічні лінії, які досі не усунено, а стоять вони незаживані, щоб в тих округах були отворені бодай малі телефонічні стації "тол офіс", які обслуговувалиби ка-

(Докінчення на стороні 4-ій)

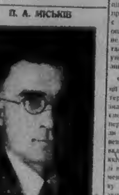

П. А. МІСЬКІВ

Посол до Провінціонального Парляменту Алберти, з округа Вікторія

Тепер Пора Будувати Дім, Коли Матеріял Тайний

Громади будують Народні Доми, Церкви, приватні люде будують хати. Цього вимагає життя.

Наш довголітній досвід в будівництві є запорукою, що поручена нам будівля вас вповні вдоволить.

Коли маєте намір будувати хату, Народний Дім, Церкву, чи інші будівлі після найновішого стилю, то закиш віддасьте ту роботу кому іншому удайтеся перше до:

JOHN DANYLOWYCH
12028—91st STREET, — EDMONTON, ALBERTA

За Доброю Обслугою

вдавайтеся до

REO GARAGE

під управою

К. АНДРІЦА

механіка-експерта, який особисто доглядає всіх направок авт і троків, щоб своїх костумерів вповні вдоволити.

Андріц перебрав бизнес від І. Р. Повел-а.

РОБОТА ГАРАНТОВАНА — УСЛУГА ВВІЧЛИВА

Говоримо по українськи.

10144—98th Street Phone 25253
(Напроти старого поліційного суду)

Картка Замовлення

Висилаючи передплату на "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" виповніть сю картку і зашліть до Адміністрації.

THE FARMERS' VOICE
10336—96th Street Edmonton, Alberta.

Посилаю ...., як передплату за "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" на .... рік, (пів-рік), (чверть року). Часопис прошу висилати на адресу:

Імя і назвиско ....

Почта ...., Провінція ....

ПРОМОВА ПОСЛА МІСЬКОВА В АЛБЕРТІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

(Продовження зі сторони 3-ої)

ших горожан бодай у нагляд випадках.

Жадає лівшої контролі над асекураційними компаніями

Пане президенте! Я хочу порушити одну важну справу, а не справу асекурації від огню. Люди асекуруються від огню, щоб в разі випадку бути забезпеченими, та асекураційні компанії через своїх агентів надуживають довіря асекурованих. Чоловік асекурує свою хату чи інший будинок або річі від огню і роками платить асекурацію, а в разі випадку, компанія не хоче заплатити асекуровану суму, опираючися на тому, що знищений огнем будинок чи річі не варті були асекурованої суми, та дають в деяких випадках навіть менші половини асекурованої суми. Я дам ось такий примір: В моїму виборчому окрузі, церковна громада роками асекурувала свою величну церкву, коли одна поліса кінчалась, асекураційна компанія присилала нову полісу на ту саму суму, тобто $8,000. Сталось, що церква згоріла, а асекураційна компанія не хоче заплатити більш відшкодування як $3,500. Це є кривдження людей, які з довірям відносились до асекураційної компанії. Коли такий агент асекураційної компанії асекурує наший будинок, чи річи, то огляне що він має вартість їх, і коли вартість не є дійсна, то повинна компанія сказати це асекурованому, та зменшити асекураційну полісу, а не аж по огні доказувати безвідставно, що асекурація була завелика. Люди роками платять полісу, щоб бути забезпеченими на випадок огню, а тут одним словом та почерком пера компанія уневажнює асекуровану вартість. Це тровка заведена кривда і так потерпівших, яку треба конечно усунути на будуче. Я сподіюсь, що ця Палата вгляне в справу близше, та ухвалить закон, яким будуть забезпечені та охоронені від надужиття ті, які асекуруються на випадок огню. В багато случаях, агенти які оцінюють вартість знищену огнем, кажуть асекурованим підписувати документи, яких вони не розуміють та не мають поняття про них, уневажнюючи асекурованого, що дістане повну суму на нагородження, а опісля показується, що асекурованого ошукано, бо він підписав документ на далеко меншу суму винагородження за огонь.

Правительство повинно мати повну власть над цими справами, повинно запровадити поправлення, а тим самим уникнеться багато кривдів та непотрібних судових процесів.

Обстоює державну охорону здо[ровля]

Дальше не можемо пустити мимо, щоб не ввести в життя нового закону, який би дав спроможність лікування й найбіднішому горожанинові. Цей Сойм повинен ухвалити закон, щоб забезпечити лікування хорому, чи то в приватнім домі, чи то в лічниці-шпиталі. Лікарська услуга, шпиталь та потрібна медицина повинна належатися кожному, хто тільки потребує. Слабість, це не приватна справа, не справа заслабого, бо хоруючий не годен працювати, що не заробляє не тільки для себе але й для своєї родини. Він через слабість убогіє, та не годен сповнити своїх горожанських обовязків, тому держава повинна заопікуватись хорим, та дати всяку можливу поміч. Новим законом не лише що заопікуємося хорими, але й утрем не одну гірку сльозу його чи його родині, яко не менше терпить від хорого, через його слабість.

Критикує спосіб стягування довгів

Я бажаю звернути увагу достойних послів отсего Сойму, що нинішнє збирання податків муніципалами, відбувається в дуже непрактичний спосіб, а навіть пожалування гідний. За залеглий податок муніципал має право продати фарму, повідомляючи про це фармера 60 днів наперед. Представте собі, що в цей тяжкий час фармер ніяк не годен роздобути потрібних грошей, щоб охоронити свою фарму та свій теплий куточок від продажі. Які тортури умові він переживає, знаючи, що його фарма йде на ліцитацію, а він зі своєю родиною опиниться на улиці. Його про по береться божевілля. А по 60 днях повідомляють його, що його фарма не спродана, через надто високу ціну, обмежуючи продаж. Ми повинні найти та мати кращий спосіб збирання податків і я сподіюсь, що департмент муніципалів вгляне в цю справу та полагодить її в належний та більш практичний спосіб, без зібраних уявних тортур і так скривдженого уже фармерського населення.

Бажає, щоби домінія змешила довги і проценти

Пане Президенте! Найбільшою проблемою цієї Палати, це проблема провінціальних довгів та приватних довгів. Безробіття збільшається, все нагідних з роботи людей кладе в ряди на ласку нашої провінції. Правительство примушене закликати та дати їм і їхнім родинам як лише можливе удержання та одягти їхні діточки, щоб могли учащати до школи. На цю допомогу правительство мусить зсягнувати чимраз то більші суми гроша. Дальше правительство не може заведбувати своїх провінціальних довгів, які стали більші через обниження нашого долара на світовому ринкові, а збільшення зизової стопи, кладе нашу провінцію, а заразом і теперішний уряд у дуже прикре положення. Ми повинні й обовязані робити всякі можливі заходи, щоб домініальне правительство взялось до розвязання питання довгу та процентової стопи. Після стану річей, який панує тепер, я не годен бачити, як можна платити довги. Домініальний уряд мусить найти точку виходу і або ввести довги або їх обнизити до тої степени, на вартість всего обнизилась, та обнизити процентову стопу. Я маю на увазі не лише провінціальні довги, але й довги приватні. Без знесення довгів та обниження процентової стопи ми отсеї фінансової свинюмі... ної кризи не позбудемось ніколи і чим скорше це питання буде розвязане, тим скорше увільнимо себе від непотрібного напруження та возьмемось до праці для добра наших горожан.

Склепарі повинні найти охорону

Новий закон в нашій провінції охороняє фармерів та властителів домів від руїни, недозволяючи кредиторам робити жикої легальної судової акції проти довжників. Бюро Полагоджування Довгів охоронило досі багато нашого трудолюбивого фармерства від неминучої руїни, а від тепер тоже буде охороняти й міське населення від утрати своїх домівок. Я жалію, що під цей закон не є включені і наші крамарі-шторники, які в минулому році, тобто в 1932 роздали людям кредиту у нашій провінції на 40 міліонів долярів. Вони й нині дають можливий кредит своїм покупцям в нашій провінції і ми не повинні позволити, щоб їх кредитори-гоксейли мали можність ліцитувати їх. Я дуже був би рад, щоб крамарі-шторники в нашій провінції тоже підлягали новому актові Полагодження Довгів, "Дебт Аджастмент Ект".

Фармері повинні уважати щоб перше могли мати забезпечене життя. Друге щоб мали відповідні средства до ведення своєї господарки, третє щоб могли платити податок, а четверте, коли можливо, то сплачувати довг. Та коли обставини не поліпшаться, то нема що й думати про сплачування якого то не будоб довгу, кредитори мусять ждати та й ждати, аж ім навприкриться. Мені дивно, що домініальне правительство досі не вглянуло глубше у справу та не взялось само охороняти наше робітництво від безробіття через асекурацію на безробіття, на наших фармерів від руїни через знесення або бодай обниження довгів та обниження процентової стопи. Таким лише способом можна злікідувати нинішну кризу та привернути добробут нашим працьовитим та вірним горожанам.

Порівнує несправедливість в плаченню процентів

Пане Президенте! У сім Соймі на посольських кріслах засідають також фармері та сини фармерів. Я сам є сином фармерським та добре знаю й розумію положення нашого фармерства та робітництва. Це ще не вистарчає, що ми в нашій провінції взяли в охорону наших фармерів не дозволяючи кредиторам виганяти їх на вулицю. Фармер нині не сплачує довгу, бо не в силі, але це не значить, що його довг стоїть на місці, ні! Довг його побільшується з року на рік через зріст процентів. І коли нині фармерське населення потопає в чим раз то більше багно довгів, то наші фінансісти й тут користають. Для приміру у мене є ось такий доказ. Коли наш фармер позичив в 1927-му році $100.00, то на заплачення проценту, йому треба було вісім бушлів пшениці, та на заплачення того самого проценту треба йому нині 32 бушлі пшениці, це значить, що наш фармер тяжко скривджений. Пригляньмося тепер тому фінансистові, який позичив тому фармерові $100.00. За процент в 1927-му році він дістав від фармера 8 бушлів пшениці, за які купив певну скількість потрібних товарів, та нині той сам фінансіст бере у того фармера за той самий процент 32 бушлі пшениці, за які може дістати багато більше потрібних товарів як в 1927-му році. Це є наглядний доказ, що домініальне правительство є щирою матірю для одної класи горожан, а безпосередною мачухою для иншої класи горожан того самого краю. Чи не є справедливим та оправданим, я лишаю достойним послам цего Сойму відповісти, та розсудити обі класі горожан. Я вірю, що кожному ясно з повищого, що лише знесення довгів та обниження процентової стопи може розвязати питання нинішнього положення.

Я знаю, що за такі вискази пятнують нас як комуністів, та прошу зрозуміти що комунізм тут ні при чім. Наші канадійські горожане виросли в демократичному дусі і я певний, що комуністична пропаганда їх не учиться. Вони як льояльні горожане цеї свободолюбивої країни не хотіть кращого ладу через насильство та кровопролиття. Ні! Вони тому обєднуються в Федерацію Кооперативної Господарки, "С.С.Ф." та вірять, що при добрій волі та щирій праці можна ввести в нашій державі кращі соціальні закони, які гарантуватиме не тільки нуждене істнування, але добре життя усім горожанам без ріжниці походження, поглядів та стану. Опозиція, кром робітничих послів, не пропускає найменшої нагоди, щоб не перечіпатись задовма та поперек по "С.С.Ф." (Федерації Кооперативної Господарки) зі своєю критикою. Та я завважав, що кожний посол опозиції найшов шось доброго в С.С.Ф., а коли зібрати разом кожного добру сторону, яку він бачить, то вираз виходить платформам Федерації Кооперативної Господарки, яку в части опозиція признає на загал, але не любить імени. Не лише опозиція критикує С.С.Ф., але й комуністи уважають С.С.Ф. найбільшим своїм ворогом, бо не насильством, але мирним способом хоче ця нова організація завести конечні соціальні зміни, які скорше чи пізніше мусять наступити. За те комуністи уважають консерватів за найбільших своїх приятелів, бо консервати не признають ніяких змін, а тим самим признають цей лад добрим та незмінним. Це дає нагоду комуністам пойбільшувати свої ряди та виявити своїх однодумців, що лише насильним способом можна поробити певні зміни. При Федерації Кооперативної Господарки гуртуються найкращі сили нашого свободолюбивого краю, які не бажають крови, які не хотять по трупах своїх братів дійти до кращого соціального устрою, але вірять, що у нас є ще на стільки умової сили та вирозумілости, що кращу будучність можемо збудувати обопільним вирозумінням себе обох клас, тобто працюючої та капіталістичної. Хай достойні посли опозиції не дивляться на цю справу окулярами закраплених партійною вузькоглядністю, хай забудуть та позбудуться всеї гордої слави свої минувшини, не мину, ми живемо в іншій добі та серед інших обставин і власне до тої доби, обставин та вимог нашого вільного та трудолюбивого горожанства, мусимо пристосовляти нові закони, закони справедливості для всіх клас нашого суспільства. Лише обопільним вирозумінням себе та кооперацією можемо уратувати нашу державу та горожан від того тяжкого положення, в якому находимося нині.

Пане Президенте та Світлий Соймє! Жалію, що нині нема між нами присутного Достойного нашого Премієра, пана Бравнлого, якого здоровля не позволило на це, та я хочу сказати, що так довго, як при кермі нашої провінції находиться Достойний Премієр повний здібностей, витревалости та посвяти, що при добрій кооперації з ним, удасться нам освободити нашу провінцію від довгів, а тим самим збудуємо краще завтра для всього нашого населення.

МЕКІН АТАКУЄ ПРЕМІЄРА

(Продовження зі сторони 1-ої)

(субсідій) елементарним школам на кольонії.

Зрівноваження буджету, по думці посла Мекіна, не практичне, бо таким робом обнижується далі купчу силу.

"Як довго будемо ми продовжувати такий курс?" — питав Мекін.

Посол підчеркнув, що він є відвічальний тільки перед людьми, які його вибрали, а не перед ніким иншим.

Мекін думає, що для спільної праці в користь провінції партійні вважки повинні бути порвані і він сподіється, що коли "Дебт Аджастмент Ект" прийде під обради сойму, партійні вважки мабуть порвуться.

"Коли ця сесія не принесе кращих плодів чим досі, то ми всі повинні бути осуджені народом, що не потрапили сповнити своїх завдань" — сказав Мекін.

На запити, чи посол Мекін думає перейти на сторону опозиції, він відповів, що до опозиції переходити ані не думає, бо висказувати свою незалежну думку має право з місця, на якому сидить вже тринацятий рік, до чого йому дали право його виборці.

Щадіть Гроші на Направках Ваших Авт!

НАША РОБІТНЯ ЗАОСМОТРЕНА В НАЙНОВІШІ ПРИБОРИ ДО ВИКОНАННЯ ВСЯКИХ НАПРАВОК.

Зайдіть до нас заки підете де інде й переконайтесь, що ми защадимо вам гроші.

JOE BABIUK

Телефон 28388 — 10236 - 96th Street, — Edmonton, Alta.

В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БОРИСА ОСТАПА ПЛАВЮКА

Помершого 14-го березня, 1932

На віки забравсь від тих що
любили,
Скошений мов цвітка зза раней,
Так тяжко переживати утрату
тебе
Я не усмирити серця ридання.
Колиб хоч чули прощання його,
Або хоч були при сконі,
Не булоб так тяжко розстатись
із ним,
Хотя він у Творця на лоні.

Ольга і Славка.

Тихо спиш Борисе,
Як любо імя твоє спімнути,
За життя любили ми тебе
Й по смерти немож позабути.
Всегда думка про тебе у нас
Й душа зранена боліє,
О! колиб ще голос почути твій,
Бо серце із жалю мліє.
Почути твій голос, булаб це радість,
Бо в смутку ми проживаєм,
Тугу за тобою, Борисе, наш любий
Над твоєю могилою величаєм.

Родичі, братя, сестри й баба.

ФАРМЕРСЬКА ДУМКА

Віють вітри, віють буйні, аж дерева
гнуться,
Наші посли у Оттаві лиш вічно жеруться,
Бо одні хочуть тарифи, а другі не
хочуть
І так собі як і над всім головою морочуть.

О, Господи милосерний, дай ласки із
неба,
Щоб фармері вибирали послів яких
треба.
Як виберем таких послів, що за нас
муть дбати,
То не будуть шпекулянти він-дармо
клоб брати.

Вибираймо своїх послів, щоби були
гідні,
То не будем у Канаді більше такі
бідні.
Тому фармері в Канаді вже повинні
знати
На ворога свій класі голосу не дати.

Едмонтон. І. Г. МЕЛЬНИК.

КОРОВИ:—

Вибрані, легкі	$1.75 до $2.25
Звичайні	$1.00 до $1.50
На консерву	.50 до $1.00
БУГАЇ:—	$1.00 до $1.50
СВИНІ:—Беконні	$4.65
ВІВЦІ:—	
Ягнята	$4.25 до $4.50
Річні	$2.25 до $3.25
Вівці	$1.00 до $2.00

ЯЙЦЯ

Продуцентам плачено:

За екстра	10ц.
За перші	8ц.
За менші екстра	6ц.

Ціна, яку платять консументи в сторах:

За екстра	22ц.
За перші	20ц.
За менші екстра	18ц.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

Пятниця, 24-го Березня, 1933.

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	30½
Ч. 2. Нордерн	28
Ч. 3. Нордерн	26½
Ч. 4. Нордерн	25
Ч. 5. Нордерн	23
Ч. 6. Нордерн	22
На годівлю	19
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	11
Ч. 3. С. В.	8
Екстра ч. 1. на годівлю	8
Ч. 2. на годівлю	7½
Ч. 3. на годівлю	6½
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	13
Ч. 4. С. В.	10½
Ч. 5. С. В.	9½
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	15½
Ч. 3. С. В.	13½
Ч. 4. С. В.	9½
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	57½
Ч. 2. С. В.	53
Ч. 3. С. В.	41

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ

Пятниця, 24-го Березня, 1933.

ТЕЛЯТА:—	
Легкої ваги	$3.50 до $4.00
Середні	$2.75 до $3.25
БИКИ:—	
Добрі	$3.00 до $3.50
Середні	$2.25 до $2.75
Звичайні	$1.50 до $2.00
ЯЛІВКИ:—	
Добрі на заріз	$2.75 до $3.25
Середні	$2.25 до $2.75
Звичайні	$1.50 до $2.00

УКРАЇНСЬКА БЛЯХАРНЯ І ПЛЬОМБЕРІЯ

Виконуємо Всякі Пломберські Роботи, Укладаємо Форнеси, Парові і Газові Огрівання.
НАША ЦІНА УМІРКОВАНА
Удавайтесь до:—
Ross Plumbing & Heating Co.
10322—96th Street
Edmonton, -:- Alberta
Телефон 26721
Н. Шпачинський, Менаджер.

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІЇ ЗА НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
дістанете в
SIGERIST STUDIO
9943 Jasper Ave. Edmonton

Фармері Околиці Андрю!
КУПУЮЧИ В СКЛЕПІ ЕМІЛЯ ТОМАШЕВСЬКОГО
дістанете все свіжі товари і по уміркованих цінах

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони:
Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building, Edmonton, Alta.
Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
802 Bank of Toronto Bldg.
Phone 22115 EDMONTON

Office Phone 21952 House Phone 23583
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta. and Smoky Lake, Alta.

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 — Рез. 24564
4 Bradburn - Thomson Block.
Next to Army & Navy Store

Телефон Офісу 24416
Др. І. Верхомин
ЛІКАР - ХІРУРГ
Тел. Резиденції 73158
Електро-Терапія
Christie Grant Block,
Др. Ф. Ґовда
ДЕНТИСТ
Тел. Резиденції 23219
-:- Edmonton, Alberta

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ

ДУРНІ ДІТИ

ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свойого поневоленого народу, зрікаються [illegible] вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свойого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленням.

Передплату шліть на адресу:—
The Farmers' Voice
10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС

The Farmers' Voice

Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
Виходить що два тижні, кождого 10-го і 25-го дня в місяці.
Передплата виносить на рік $1.00, на місяць 50ц.
10336 — 96-та вулиця, Едмонтон, Алберта.

THE FARMERS' VOICE
Ukrainian Semi-Monthly
Published on the 10th and 25th day of each month.
10336—96th Street
Edmonton, Alberta.
Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 7. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 10-го КВІТНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, APRIL 10th, 1933. No. 7. VOL. II.

При Добрій Волі Твориться Великі Діла

До найбільш неприємних справ кожного видавництва, являється пригадка для читачів, щоби вирівнювали точно свою передплату, та помагали поширювати часопис збиранням нових передплатників. Та як неприємною така справа не булаб, то більш неприємним для читачів часопису, якими вони дорожать, булби його упадок через брак фондів на його видавання, або його неточна поява з тих самих причин — з браку фондів. Але куди краще видавництву знести ту неприємність для користи самих читачів і для справи і ідеї якій видавництво служить, і пригадати читачам їхній обовязок на точне відновлення передплати, та попросити людей доброї волі приєднувати нових передплатників, що являється єдиною піддержкою часопису, чим допустити до неприємних наслідків.

Такі пригадки роблять навіть старі видавництва, які здавалосьби вже, як кажеться, мають десятки тисяч передплатників, мають які-такі доходи з оголошень, і "Фармерський Голос", який ще не може похвалитися такими набутками, не може бути в тому случаю виїмком. В ньому, як в новому і не заосмотреному в фонди видавництві, вимоги на істнування такіж самі як і в старших видавництвах. Так само й він ("Ф. Г.") мусить берегти своє "здоровля", щоби не попасти в сухоти, (недостатки), які перервалиб нитку його життя.

Невідрадні, тяжкі часи, в яких прийшлося видавати наш часопис, це часи, в яких Видавництво з гори знало, що йому терням встелена дорога, що в виді відносин, треба буде боротися з недостатками, але брак такого часопису, яким є "Ф. Г.", брак цього плугатора, який взявся орати ту запущену й бурияном заросла просвітньо-економічну й політичну ділянку серед нашого фармерства й робітництва, викликав його появу, як раз в часі, в якому його поява була найбільш конечною і тою конечністю подиктована. Що поява "Ф. Г." зівсім виправдана, доказом того більше, як на ці часи можна було сподіватися число передплатників і десятки листів признання від читачів й подяки за підняте діло. Писали деякі читачі, що прямо подивляють відвагу Видавництва пускатися в таку тяжку кризу з часописом, але й зарівно твердили, що ідея і справа, якій часопис служить найбільш на часі. І ці признання, те заінтересовання нашим часописом, які досі він вспів позискати серед людей, які зрозуміли вагу й конечність такого часопису, є найкращою винагородою для Видавництва за ту відвагу серед такої неприхильної бурі ширити ідеї спільнічного співділення. Ті признання й одушевлення часописом скріпляють у Видавництві духа нести той тягар, який ті признання немов облекшують, однак видатки за папір, чорнило, почту і прочі получені з видаванням часопису, признаннями і похвалами платити не годні і хоч нам неприємно писати, уважаємо в інтересі Видавництва і в інтересі вас, Читачів, які дорожите цим часописом, віднестися до вас з зазивом вложити на себе куди лекший обовязок, чим вложило на себе Видавництво, попрацювати над поширенням часопису збиранням передплати, а тих, що залягають з передплатою негайно відновити.

Весна і літо, це навіть для старих видавництв, свойого рода "передновок", а для "Ф. Г." тимбільше.

Часи тяжкі, за гроші тяжче чим коли небудь. Ми це знаємо й наші матеріяли в часописові про це свідчать, але все таки при добрій волі і охоті кожний дотеперішний передплатник може зібрати, одну чи кілька нових передплат на піддержання часопису. За газету треба подбати, не менше чим газета дбає, аби містити для читачів інтересні матеріяли і щоби вона на час вийшла. Коли Видавництво мусить гризтися де взяти грошей на видатки (а ви знаєте, що банки кредиту не дають), то згризена голова не служить до думання і перо, як закопане по папері не водить.

Надходять Великодні Свята, Воскресення Христове, стрічатеся з приятелями, сусідами, коло церкви, в Народнім Домі, чи принагідно на Святах, не забувайте про свій часопис "Ф. Г.", заінтересуйте приятеля ним, спитайте чи передплачує, а коли ні, наклоніть щоби став передплатником і дав її на ваші руки, чи самий переслав. Помагаючи поширити "Ф. Г." помагаєте йому матеріяльно і морально нести світло правди, вказувати шлях боротьби за кращу долю і волю фармерів та за кращий суспільний лад.

На цьому місці бажаємо рівнож висловити від Видавництва прилюдну подяку всім тим щирим прихильникам, що досі трудилися для часопису й зібрали для Видавництва від часу появи кілька соток передплатників, а іменно: Петрові Адамцеві з Торсби, Г. Гарасимові і Н. Филипові з Інісфрі, П. Мельникові і І. Василинчукові з Кагани, Е. Томашевському з Андрю, М. Джеврі з Кейлеленд, Н. Беднарському з Мирнам, І. Грикулякові зі Слави, Пос. Ясенчукові з Белліс, М. Евстафієвичові з Завале, Ф. Юрковому з Радвей, Ф. Музиці і А. Манилюкові з Вегревил, Ст. Боровському з Мондер, В. Лукасєвичові з Стубно, Дмитрові Соляничові з Саскатун, В. Мельничукові і П. Слюсарчукові з Бостон, Злучених Держав.

Колиби кожний наш читач зібрав стільки передплатників, що вище згадані громадяне, (є між ними й такі, що зібрали побільш чим 20), то "Ф. Г." до місяця перемінивсьби в тижневик!

Ану попробуйте, може й справді в короткому часі перемініте "Фармерський Голос" на тижневик. При добрій волі і охоті гору можна перенести... ВИДАВНИЦТВО "Ф. Г."

Фармерсько-Робітничі Посли Домагаються Національного Кредитового Банку

Федерація Кооперативної Господарки внесла минулого вівтірка в оттавському парляменті пять точок легіслятивної програми, іменно: знаціоналізовання асекураційної системи, контролі процентової стопи, знесків і інвестацій, контрольованої інфляції, створення національного кредитового банку і змобілізування кредиту ради усунення безробіття національною конструктивною програмою.

В. Ґ. Лукас, Ю.Ф.А. посол з Кемроз зробив внесок, а Дж. С. Вудсворт секундував.

В дискусії над внеском забирали голос посли з консерватив них лав, ліберальних та С.С.Ф. Між консервативними послами Перси Дейвіс, з Атабаска округу, був одним з тих правительственних послів, що заатакував золотий підклад грошей й домагався усунення золотого стандарду.

Чарлі Стюарт, з Едмонтону, також не щадив слів в виступі проти теперішної канадійської грошевої системи домагаючися негайного заведення контрольованої інфляції і усунення золотої валюти.

ФАРМЕРІ НЕГОДНІ ПЛАТИТИ ДОВГІВ

Беручи на увагу, що випродукування бушля пшениці коштує 63½ цт., коли взяти пересічний видаток з акра 20 бушлів, то порівнавши пересічну ціну по 33 цт. за бушель за минулих три роки, то по словам Ю. Ф.А. посла Грісдейла з округа Одес, провінція повинна проголосити мораторію з конечности аж до того часу, доки ціни пшениці не поправляться.

Посол Грісдейл є тої думки, що коли фармері зі своїх доходів годні будуть поплатити кошта получені з веденням господарки і лишити собі на прожиток, то булиб щасливі. Коли від фармерів вимагається сплачування довгів, то їх прямо зруйнується, що опісля болючо відібється на всякім іншим бизнесі.

СУМНІВИ ПРО ВИСЛІД КОМІСІЇ

Навязуючи до назначення комісії, яку канадійський уряд має назначити для провірення банкової системи в Канаді, Дж. С. Кутей (Ю.Ф.А., з Меклавд) сказав минулого тижня в парляменті, що до такої комісії повинні бути назначені відповідні економісти, між якими повинно бути бодай двох визначних економістів з Великої Британії. "Коли—говорив посол Кутей—уряд думає назначити до цьої комісії кількох ортодоксальних канадійських банкирів, то краще такої комісії й не назначувати."

Бо й справді пошо здалася комісія з банкирів, яка малаб провірювати діяльність банків! Банкирі собі не вороги і засуду проти себе не видадуть...

Канада може контролювати процентову стопу

Ф. П. Варкой, дорадник департаменту юстиції в Канаді, заявив перед "Банковим Комітетом" в домініяльнім парляменті, що на підставі канадійської конституції уряд має право означувати процентову стопу на всяких позичках і бондах.

Домагається зміни

Минулого тижня приняв албертійський парлямент внесок премієра Бравнлія, щоби домініяльний уряд скликав чимскорше конференцію, на якій малосьби обговорити справу зміни Бритійсько-Північно - Американського Акту.

Новий Акт про Полагоджування Довгів Стає Правосильним

Коли наш часопис йшов на пресу, новий акт про Полагоджування Довгів (Дебт Аджостмент Бюро), який має заступити провізоричний акт, що був ухвалений місяць тому взад, перейшов стадію дискусійну в Рільничому Комітеті і буде підданий до третього читання і затвердження парляменту в суботу, 8-го квітня, саме перед закінченням теперішньої сесії. Парлямент буде відрочено пізною порою в суботу, або в понеділок 10-го квітня.

Після нового акту уряд має право назначити Раду з трьох членів, які мають полагоджувати довжні спори кредиторів і довжників, як також застерігає Акт право відклику перед одним або більше суддями Вищого Суду Алберти. Акт цей протектуватиме довжників, які поробили довги перед липнем, 1932 року. Акт охороняє перед утратою майна так фармерів, як і мешканців містів, коли мешкають на фармі чи в задовженому домі в місті.

Акт уповноважнює уряд назначувати одного або не більш чим трьох членів в комісію в місцевостях, які буде уряд вважати за пожадане такі комітети настановляти, для полагодження справ і ці комітети малиб кооперувати з Радою Бюра для Полагоджування Довгів в адміністрованню Акту.

Найважнішою мабуть клявзулею Акту є застереження, що кредитори не можуть почінати судових кроків на відзискання задовжених реальностей, ані на секвестрації проти фармерів мешкаючих на фармі і проти властителів домів в місті, які в них мешкають, без попереднього одержання дозволу від Директора "Дебт Аджостмент" Ради.

Силою цього нового Акту всі дотеперішні вироки видані на продаж задовженого майна, які ще остаточно не зістали зліцитовані, зістали в завішенню і дальші кроки до зліцитовання зістали припинені й без дозволу Ради про Полагоджування Довгів не можуть бути переведені.

13,516 БЕЗРОБІТНИХ В АЛБЕРТІ

Албертійське Бюро Праці подало на днях звіт, що в Алберті по день 1-го квітня зарегістровано 13,516 безробітних, з чого 635 припадає на женщини, а решта мущини.

Місто Келгари має 6,672 безробітних мущин і 285 женщин, а Едмонтон має 4,764 мущин і 251 женщин. Решта безробітних з загального числа припадає на інші міста провінції.

ЯПОНІЯ ВИСТУПИЛА З ЛІГИ НАЦІЙ

При кінці минулого місяця виступила з Ліги Націй Японія, відкликаючи з Женеви свою презентацію.

Виступ з членства Ліги розвязує Японії руки до виповідження Китаєві війни не оглядаючися на Лігу Націй.

МАНДЖУРІЯ ЗАДЕРЖУЄ СОВІТСЬКІ ПОТЯГИ

Уряд держави "Манчуко" задержав біля стації Манчулі, на границі Сибірі, чотири совітські потяги, що мали переїздити через манджурську територію на Сибір. Причиною є непорозуміня між манджурською владою і совітським менаджером манджурської залізниці. Манджурський уряд заповів, що буде далі задержувати совітські потяги на своїй території, поки совітський заряд залізниці не зверне уваги на його жалоби.

Помер Френк Олівер, Визначний Діяч

В пятницю, 31-го березня, ц. р. помер в Оттаві Дост. Френк Олівер, довголітний посол до федерального парляменту з Едмонтону і бувший міністер внутрішних справ в ліберальній адміністрації Лоріера в рр. 1905-1911. Помер в 80-ім році життя.

Покійний Френк Олівер приїхав до Едмонтону молодим чоловіком в 23-ім році життя, коли Едмонтон був звичайним годсонбейським фортом. Найблищою залізною стацією був тоді Вінніпег і звідти Френк Олівер прибув биками. Привіз зі собою стільки краму, що влізло ся на віз, і тут побіч годсонбейського форту заложив маленький склеп. Годсонбейський форт був на тому місці, де тепер пишаються будинки провінціонального парляменту. Будучи з заводу друкарем та добачуючи, що Західна Канада має перед собою велику будучність, Олівер вернув до Вінніпегу, звідки привіз з собою маленьку друкарню, кілька касток черенок і почав тут видавати першу на заході газетку "Едмонтон Бюлетин". Алберта, Саскачеван і Ассинібоя входили ще тоді в склад Північно Західних Територій. Теперішне столичне місто Ріджайна лежало тоді в Ассинібої і там був осідок Північно Західної Територіяльної Ради, до якої Френк Олівер був вибраний делегатом в р. 1883 і заступав Едмонтон до 1896 р. В р. 1896 зістав вибраний послом до домініяльного парляменту. Був він тоді одиноким федеральним послом теперішньої Алберти. Вийшов він як незалежний ліберал, але опісля перейшов на сторону ліберального уряду під проводом премієра Лоріє. В виборах 1900 року був поновно вибраний послом з ліберальної партії. Його опонентом був тоді теперішний премієр Бенйет, який лишився з голосами далеко позаду Олівера. Ці часи вже памятають наші старі іміграти. Про кандидатуру Олівера говорилося загально, як про "губерманського кандидата", а про кандидатуру Беннета, який йшов з рамени консервативної партії, говорили наші люди, як про кандидата "сіпіярського".

Завдяки заходам Олівера, до Едмонтону збудовано дві трансконтинальні залізничі лінії С.Н.Р. і Гренд Тронк, які значно причинилися до розвитку середущої Алберти. Популярність, якою тішився Френк Олівер серед населення була так велика, що підчас виборів 1904 року він знова зістав вибраний послом на едмонтонський федеральний округ, який тоді розтягався від границі Бритійської Колюмбії на заході, аж до границь Саскачевану на сході. Його опонентом з консервативної партії був тоді Ричард Сікорд.

В 1905 році уряд іменував його міністром справ внутрішних і коли західним провінціям в тому році надано провінціональну автономію, за впливами Олівера Едмонтон назначено столичним містом Алберти. Не від річі буде згадати, що місто Келгари, яке тоді було осередком більше заселеної полоси, звело завзяту боротьбу, щоб воно стало столичним містом, але Френк Олівер, як міністер справ внутрішних своїми впливами потрапив вибороти ту почесть для Едмонтону.

З упадком ліберальної адміністрації в 1911 році, Олівер на слідком зміни уряду перестав бути міністром. Його партія залишилася в опозиції.

Коли в 1914 році консервативний уряд Бордена дався втягнути в европейську війну, так покійний Лоріє як і Френк Олівер в парляменті і поза парляментом критикували крок уряду, домагаючися від уряду, щоби він з тою справою віднісся до народу, який виявивби свою волю голосованням, але уряд поставив на свойому.

В 1917-му році Олівер був вибраний послом з Едмонтону більш чим 2,000 голосами проти консервативного кандидата бриґад. Ґрісбаха, але коли надійшли жовнірські голоси з фронту в Франції, які дали більшість консервативному кандидатові, вибір проголошено в користь Оліверового опонента.

Від тоді покійний Олівер віддався більш праці на полі публіцистичному, як редактор і видавець "Едмонтон Бюлетин".

Будучи непримиримим противником тих лібералів, які в більшости перейшли в лави юнійного (розумій консервативного) правительства, здорово бичував своїх партійників за відступлення від ліберальних принципів на чім дуже потерпів матеріяльно так особисто, як і його газета. Дійшло до того, що в 1924-му році "Бюлетин" під тягарами довгів мусів перестати виходити, аж доки опісля не відкупив його теперішний видавець.

В році 1924-му, коли Френк Олівер був матеріяльно зівсім зубожілий, тодішне правительство Мекензі Кінга заіменувало його членом Залізничої Комісії, на якому становищі й захопила його смерть.

Тіло його спроваджено до Едмонтону, де живе його дружина, три змужні дочки й один син і похоронено у вівторок, 4-го квітня при найбільшому здвизі народа.

В похороні Олівера взяв офіціяльну участь уряд Алберти і провінціональні посли, міський уряд, та велике число горожан не тільки Едмонтону, але й з цілої провінції.

Між десятками вінців зложили в його память на гробі вінець і українці, що групуються при Інст. ім. Грушевського і при Кат. Народнім Домі міста Едмонтону з написом: "В память Великого Канадійця — від Канадійських Українців".

9,500,000 ДІТЕЙ ПОЗБАВЛЕНІ НАУКИ

Комішіонер Освітного Департаменту Зл. Держав, В. Дж. Купер одобрив звіт проф. Павла Р. Морта і його співпрацівників Учительської Колеґії в Ню Йорку, який то звіт виказує, що в Злучених Державах наслідком депресії 9,500,000 дітей не учащає до школи тому, що з браку грошей школи позамикано. В звіті говориться, що замикання шкіл з кожним днем зростає.

Це вам наслідки капіталістичної господарки.

ДАВ БАНКИРАМ ДОБРУ ВІДПОВІДЬ

Коли банкирі стейту Миннесота в Зл. Державах предложили фармерсько-робітничому говернорові Олсонові домагання за зниженням для них податків о 25 проент, говернор пригадав ім, що вони повинні почати знижку від себе і знизити процентову стопу від позичок.

Міста без Податків

В Злучених Державах є 84 містів, які зівсім не колектують міської такси, не тому що їм не треба грошей на вдержання міської адміністрації і ведення господарки, а по просту з тої причини, що ці міста є власниками всіх публичних підприємств, з яких доходи приносять населенню стільки грошей, що податків платити не треба.

От що то значить кооперативна господарка!

ХОЧУТЬ БЕЗРОБІТНИХ ОЗОЛОТИТИ..

Щоби позбутися безфамілійних людей, які находяться на державній допомозі "реліфі" албертійські більші міста рішили вислали около 1000 осіб до Бритійської Колюмбії до роботи при полоканню золота.

Де саме находиться те золото, та чи багато його є, про це комішіонер красної допомоги п. Мекензі не згадує, як і не згадує, за яку платню ті люде малиб там працювати. А варт би про це знати, бо'ж коли золото має таку велику вартість, яку йому сьогодня приписується, то повиннаб заробітна платня бути куди краща, чим мізерний "реліф".

Тяжко повірити, що ті "золоті" кемпи будуть багато ріжнитися від прочих кемпів, до яких висилається безробітних працювати серед таких умовин, що ті кемпи є нічим іншим як кемпами нової неволі.

Експорт яєць з Канади виносив в 1932 році 278,818 дозенів, вартости 68,004 долярів. В році 1931 експортовано з Канади 643,140 дозенів яєць вартости 156,340 долярів.